

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Hlučínska 2018 - 2022

Zpracoval Institut komunitního rozvoje, z.s. v rámci projektu Sociální služby SOH, podpořeného Evropským sociálním fondem v rámci OPZ, r.č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006500

Obsah

Úvodní slovo	4
1. Úvodní informace	5
2. Analytická část	9
3. Návrhová část	25
Senioři.....	25
<i>Popis cílové skupiny</i>	25
<i>SWOT analýza.....</i>	25
<i>Priorita S1 Domov pro seniory</i>	26
<i>Priorita S2 Domov se zvláštním režimem.....</i>	28
<i>Priorita S3 Pečovatelská služba</i>	29
<i>Priorita S4 Ošetřovatelská služba</i>	30
<i>Priorita S5 Centrum denních služeb</i>	31
<i>Priorita S6 Kluby seniorů</i>	32
<i>Priorita S7 Senior taxi.....</i>	33
<i>Priorita S8 Půjčovna kompenzačních pomůcek.....</i>	33
Osoby se zdravotním postižením.....	34
<i>Popis cílové skupiny</i>	34
<i>SWOT analýza.....</i>	35
<i>Priorita Z1 Domov pro osoby se zdravotním postižením.....</i>	37
<i>Priorita Z2 Chráněné bydlení</i>	38
<i>Priorita Z3 Sociálně-terapeutická dílna.....</i>	38
<i>Priorita Z4 Denní stacionář Dětská rehabilitace</i>	39
<i>Priorita Z5 Komunitní bydlení pro zdravotně znevýhodněné</i>	40
<i>Priorita Z6 Samostatné bydlení osob se zdravotním postižením</i>	41
Rodina, děti, mládež	43
<i>Popis cílové skupiny</i>	43
<i>SWOT analýza.....</i>	43
<i>Priorita R1 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi</i>	45
<i>Priorita R2 Azylový dům pro matky s dětmi.....</i>	46
<i>Priorita R3 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež</i>	46
<i>Priorita R4 Startovací byty</i>	47
<i>Priorita R4 Rodinné poradenství</i>	48
<i>Priorita R5 Volnočasové aktivity pro děti a mládež</i>	50

Osoby ohrožené sociálním vyloučením a prevence kriminality	51
<i>Popis cílové skupiny</i>	51
<i>SWOT analýza</i>	52
<i>Priorita O1 Azylový dům</i>	52
<i>Priorita O2 Terénní programy</i>	54
<i>Priorita O3 Sociální rehabilitace</i>	55
<i>Priorita O3 Preventivní programy na školách</i>	56
<i>Priorita O4 Aktivity pro osoby bez přístřeší</i>	57
Průřezové aktivity	57
<i>Priorita P1 Osobní asistence</i>	57
<i>Priorita P2 Odlehčovací služba</i>	58
<i>Priorita P3 Informovanost</i>	59
<i>Priorita P4 Rozvoj dobrovolnictví</i>	60
<i>Priorita P5 Bezbariérovost</i>	61
<i>Priorita P6 Právní poradna</i>	62
<i>Priorita P7 Mobilní hospicová péče</i>	62
<i>Priorita P8 Potravinová pomoc</i>	63
<i>Priorita P9 Komunitní plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit</i>	64
4. Monitorování a vyhodnocování plánu	65
Příloha č. 1 Seznam poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit na Hlučínsku a okolí	68
Příloha č. 2 Zdroje financování	71
Seznam použitých zkratek	73

Úvodní slovo

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Hlučínska pro roky 2018–2022, byl připravován za aktivní účasti veřejnosti.

Tento plán je výsledkem spolupráce všech zapojených subjektů komunitního plánování, a to jak zástupců uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb, ale i další veřejnosti, jimž je téma různých odvětví sociálních služeb blízké.

Komunitní plánování sociálních služeb je velmi důležitou součástí měst i obcí.

Jsme rádi, že můžeme být partnery projektu Sociální služby v SOH, který připravil a realizuje Institut komunitního rozvoje, z.s.

Vytvořením střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Hlučínska bude možné optimalizovat sociální služby na daném území, a tím přispět ke zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb a prohloubení spolupráce se všemi subjekty v sociální oblasti a celkově bude přínosem pro občany města Hlučína a zúčastněných obcí.

Chtěli bychom touto cestou velmi poděkovat všem členům pracovních skupin a představitelům jednotlivých obcí, za vstřícný přístup a kvalitní práci.

Blanka Kotrlová
Místostarostka města Hlučín

1. Úvodní informace

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Hlučínska byl zpracováván od ledna 2018 do července 2018.

V úvodu byl revidován organizační a jednací řád pracovních skupin a organizační a jednací řád řídící skupiny, základní listina.

Proběhla analytická část včetně dotazníkového šetření, které bylo realizováno jak přímým oslovením, tak prostřednictvím internetových stránek a dotazníků umístěných na městských a obecních úřadech v rámci ORP Hlučín.

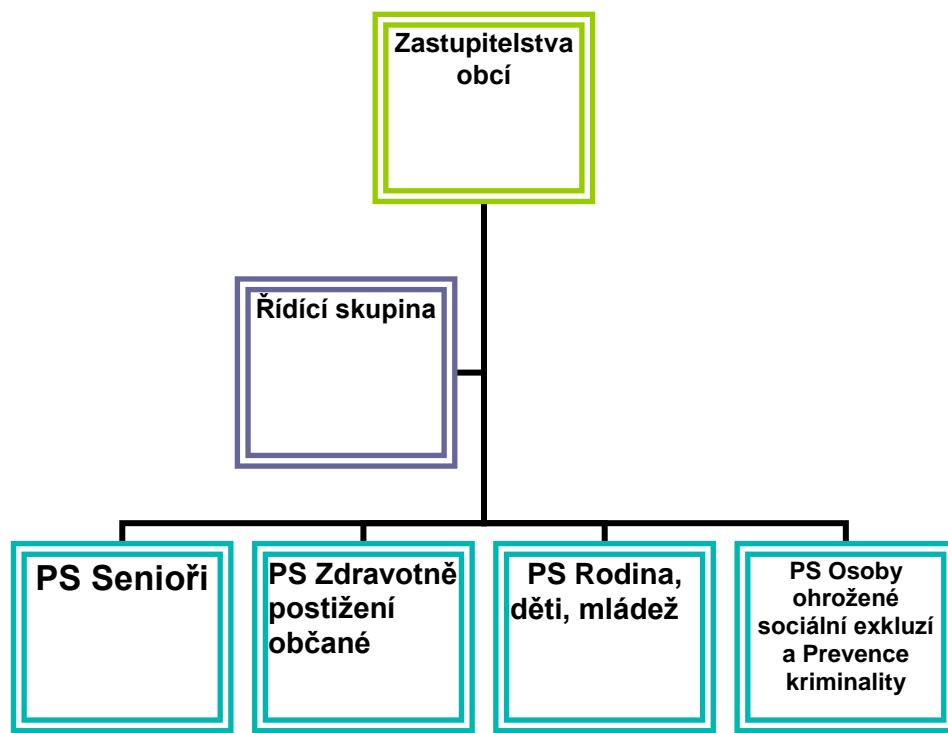
V rámci zpracování plánu bylo postupováno metodou komunitního plánování, tedy s dodržením jeho principů:

Základní principy komunitního plánování

- Princip triády – spolupráce tří stran (zadavatel, poskytovatel, uživatel).
- Princip rovnosti – každý má právo vyjádřit svůj názor.
- Princip skutečných potřeb – analýza potřeb stojí před normativy a domnělými potřebami.
- Princip dohody – přednost má souhlasné rozhodnutí před hlasováním.
- Princip „vše je veřejné“ – plánování sociálních služeb se zabývá věcmi veřejnými, informace o dění v něm jsou veřejně dostupné.
- Princip dosažitelnosti řešení – řešení, v něž komunitní plán vyústí, jsou kompromisem přání a možností místních zdrojů.
- Princip cyklického opakování – komunitní plánování není uzavřený proces. Fáze, téma, problémy se cyklicky opakují. Je nutné se jimi opakovaně zabývat na nové úrovni.
- Princip kompetence účastníků – v procesu plánování musí být zapojeni kompetentní lidé s jasnými zodpovědnostmi a danými pozicemi.

Pracovní skupiny se sešly celkem 3x. Na svých jednáních byli seznámeni s výstupy zjišťování potřeb občanů, zpracovali SWOT analýzu, provedli prioritizaci, diskutovali o stávajících i nových službách a podíleli se na připomínkování návrhové části.

Struktura KP Hlučín

Pracovní skupina Senioři

Jméno, příjmení	Organizace
Zadavatel	
Blanka Kotrlová	místostarostka města Hlučína
Lenka Petermannová	vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Hlučín
Poskytovatel	
Marcela Mikulová	ředitelka Domova pod Vinnou horou, vedoucí pracovní skupiny
Pavel Sobol	ředitel Charity Hlučín
Lukáš Volný	MAS Hlučínsko
Drahomíra Jandátová	předsedkyně Klubu seniorů Hlučín
Edita Kolenková	předsedkyně Klubu seniorů Hlučín-Darkovičky
Eva Vojevodová	předsedkyně klubu seniorů Vrablovec
Veronika Antončíková	vedoucí KD Hlučín
Hubert Bortlík	předseda Klubu seniorů Hlučín-Bobrovníky
Uživatel	
Jana Gajová	členka Klubu seniorů Hlučín-Darkovičky
Miroslav Vojevoda	člen Klubu seniorů Vrablovec
Vlasta Slípková	Klub seniorů Hlučín-Bobrovníky
Eliška Bortlíková	Klub seniorů Hlučín-Bobrovníky
Anna Kubenková	členka Klubu seniorů Vřesina

Pracovní skupina Zdravotně postižení občané

Jméno, příjmení	Organizace
Zadavatel	
Blanka Kotrlová	místostarostka města Hlučína
Lenka Petermannová	vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Hlučín
Poskytovatel	
Radmila Löwová	ředitelka Dětské rehabilitace Hlučín, vedoucí pracovní skupiny
Irmgard Ostárková	předsedkyně Svazu tělesně postižených Hlučín
Petr Surovka	ředitel Fontány Hlučín
Andrea Knopp Tomášková	Centrum sociálně rehabilitačních služeb Hlučín
Martina Dunděrová	Mobilní hospic Ondrášek
Lucie Michlová	Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé
Radka Chlappková	veřejný opatrovník MěÚ Hlučín
Kateřina Krčmařová	Jinak o.p.s.
Uživatel	
Milan Dluhoš	
Jan Nickel	
Silvie Konečná	

Pracovní skupina Rodina, děti, mládež

Jméno, příjmení	Organizace
Zadavatel	
Blanka Kotrlová	místostarostka města Hlučína
Lenka Petermannová	vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Hlučín
Poskytovatel	
Marcela Košáková	ředitelka Domu dětí a mládeže Hlučín
Alena Starobová	vedoucí azylového domu – služby Dobrého pastýře
Marcela Buryová	kurátor pro mládež MěÚ Hlučín
Jiří Sedláček	strážník Městské policie Hlučín
Alena Peterková	vedoucí nízkoprahového klubu pro děti a mládež Na Hraně
Veronika Antončíková	vedoucí KD Hlučín
Nikola Slottá	Elim Opava, SAS
Veronika Zajícová	vedoucí sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, Centrum sociálních služeb Ostrava
Radka Chlappková	veřejný opatrovník MěÚ Hlučín

Pracovní skupina Osoby ohrožené sociální exkluzí + prevence kriminality

Jméno, příjmení	Organizace
Zadavatel	
Blanka Kotrlová	místostarostka města Hlučína
Lenka Petermannová	vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Hlučín
Pavel Paschek	starosta města Hlučína
Poskytovatel	
Pavel Sobol	ředitel Charity Hlučín
Luděk Olšovský	velitel Městské policie
Lukáš Volný	MAS Hlučínsko
Daniel Lhotský	Policie ČR
Sylvie Nicklová	Oddělení přestupků MěÚ Hlučín
Rudolf Tyleček	Odborné učiliště a praktická škola Hlučín
Šárka Babušíková	zástupce Renarkon
Renáta Toporčáková	Nová Šance Ostrava
Leoš Jakubec	ředitel kontaktního pracoviště Úřadu práce Hlučín
Radka Chlappková	veřejný opatrovník MěÚ Hlučín

Řídící skupina

Řídící skupina je tvořena Radou svazku obcí mikroregionu Hlučínska a předsedy pracovních skupin KP.

Jméno, příjmení	Organizace
Pavel Paschek	Hlučín
Martin Štefek	Dolní Benešov
Daniel Kocián	Darkovice
Hana Bližnáková	Dobroslavice
Petr Kozák	Kozmice

Koordinátorkou komunitního plánování je Ing. Tereza Šimánková, která není členem žádné pracovní skupiny ani Řídící skupiny.

2. Analytická část

Základní informace

ORP Hlučín zahrnuje 15 obcí. Město Hlučín je obcí s rozšířenou působností.

Bělá
Bohuslavice
Darkovice
Děhylov
Dobroslavice
Dolní Benešov
Hať
Hlučín
Kozmice
Ludgeřovice
Markvartovice
Přštěk
Šilheřovice
Vřesina
Závada

Vzdělávání

Takřka ve všech obcích je základní škola, v některých i mateřská škola. Nedílnou součástí neformálního vzdělávání jsou i další zařízení, např. Dům dětí a mládeže, Základní umělecká škola a knihovny. V obcích jsou ve školách realizovány kroužky.

Turistický ruch

Ve městě funguje Informační centrum, které zajišťuje služby i pro další obce v ORP. V regionu je mnoho zajímavostí, a to jak historických, tak nově vytvořených. Dává to jasné signál návštěvníkům obcí, že je možné strávit příjemný den i v blízkosti velkých měst. Jmenujme alespoň Muzeum Hlučínska, diagnostickou stezku v Bělé, parkové sluneční hodiny v Přštěk, Hrádek v obci Závada, kapli Nejsvětější trojice v Markvarticích, zámek v Dolním Benešově, zámek v Hlučíně a v Šilheřovicích. Kromě těchto a mnoha dalších atraktivit jsou také hojně navštěvovány akce, které jednotlivé obce pořádají, ať už se jedná o koncerty, divadelní představení, či tradiční akce, např. Odpust, dožínky ad.

Cyklotrasy Hlučínska

Hlučínsko je protkané sítí cyklostezek, jimiž se dá projet region křížem krážem. Páteří je část cyklostezky č. 5 "Moravská brána", která je součástí evropské sítě Euro-velo. Na ni pak navazují dálkové trasy Prajzská stezka, Česko-polská příhraniční trasa a množství lokálních cyklotras. Takto je možné zhlédnout Hlučínsko od Ludgeřovic a Markvartovic na východě, až po obce Chlebičov a Oldřišov, které leží při západní hranici regionu. Nelze také opomenout Sudice, Strahovice, Rohov a Třebom v sudickém výběžku.

Spolková činnost

Spolková činnost je tradičně v obcích velmi bohatá. Vedení jednotlivých obcí je si vědomo nezadatelného významu spolků a pravidelně je podporuje a spolupracuje s nimi

Informování občanů

Informování občanů je realizováno prostřednictvím místních zpravodajů, internetu, informacemi na úředních deskách a internetovém vysílání www.hlucinsko.tv .

Základní informace o obcích DSO Hlučínska.

Obec	Počet obyvatel	Katastrální výměra v ha	Škola, školka, knihovna	Poskytované sociální služby (poskytovatel v obci)	Související aktivity (spolky, neformální sdružení)	Zdravotnictví – lékaři v obci
Bělá	667	286	Ano	Ne	Ano	Ano
Bohuslavice	1757	1536	Ano	Ne	Ano	Ne
Darkovice	1367	514	Ano	Ne	Ano	Ne
Děhylov	728	508	Ano	Ne	Ano	Ne
Dobroslavice	757	724	Ano	Ne	Ano	Ne
Dolní Benešov	4053	1481	Ano	Ne	Ano	Ne
Hať	2556	1574	Ano	Ne	Ano	Ano
Hlučín	13970	2114	Ano	Ano	Ano	Ano
Kozmice	1912	1087	Ano	Ne	Ano	Ne
Ludgeřovice	4882	1082	Ano	Ano	Ano	Ano
Markvartovice	1995	679	Ano	Ne	Ano	Ne
Přště	2128	1568	Ano	Ne	Ano	Ano
Šilheřovice	1584	2165	Ano	Ne	Ano	Ano
Vřesina	1619	689	Ano	Ne	Ano	Ne
Závada	598	527	Ano	Ne	Ano	Ne

Zdroj: www.obvateleceska.cz, internetové stránky obcí

Výsledky zjišťování potřeb občanů

Analýza byla zaměřena primárně na zjištění potřeb občanů v oblasti sociálních služeb a souvisejících aktivit s vědomím a znalostí podmínek na Hlučínsku. Materiál slouží jako podklad pro práci pracovních skupin, které na základě zjištění u občanů a svých vlastních potřeb budou navrhovat konkrétní aktivity v rámci zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit.

Město Hlučín zpracovává střednědobý plán sociálních služeb a souvisejících aktivit pro celé ORP Hlučín.

Základní informace

Pro zpracování plánu jsou důležitá analytická data a to:

- Zjišťování potřeb uživatelů
- Zjišťování situace v poskytování služeb u poskytovatelů
- Analýza stávajících dokumentů
- Analýza zdrojů pro financování aktivit

Předkládaný materiál je výsledkem první části, a to zjišťování potřeb uživatelů.

Výsledky dotazníkového šetření v oblasti potřeb sociálních služeb a souvisejících aktivit

V rámci přípravy Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb (dále jen SPRSS) na Hlučínsku, bylo provedeno dotazníkové šetření potřeb občanů v oblasti sociálních služeb a souvisejících aktivit.

Dotazníkové šetření bylo zpracováno předáním dotazníků prostřednictvím městského úřadu Hlučín, ve zpravodaji města Hlučína, ve zpravodajích jednotlivých obcí, internetu (on-line odpovědi) a přímým oslovením prostřednictvím strukturovaných rozhovorů.

Nebylo možno vyhodnotit, kolik odpovědí bylo prostřednictvím zpravodajů, proto jsou tyto odpovědi zahrnuty v ostatních.

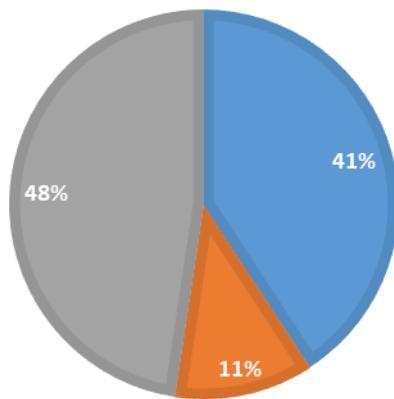
Prostřednictvím strukturovaných rozhovorů bylo osloveno 300 respondentů, přes internet odpovědělo 85 respondentů a přes další média 350 respondentů.

Počet odpovědí jednotlivými kanály je uveden níže v tabulce.

Dotazníky	Počet	Podíl z celku v %
Strukturované rozhovory	300	41
Internet	85	12
Ostatní	350	48
Celkem	735	100

FORMA OSLOVENÍ A ODPOVĚDI

■ Strukturované rozhovory ■ Internet ■ Ostatní

Zastoupení dle pohlaví

Pro zjištění potřeb, které jsou často rozdílné i podle pohlaví, jsme se v přímém oslovení snažili o rovnoměrné rozložení na muže a ženy. Prostřednictvím přímého oslovení bylo možno tuto rovnováhu zachovat, avšak prostřednictvím dotazníků na internetu a dotazníků v obcích to možné není.

Ochota odpovídat (tak jako v jiných městech a obcích) byla větší u žen, což vyplývá i z role ženy v rodině (ženy se častěji starají o své příbuzné, případně pečují o děti).

Z celkového počtu 735 odpovědí bylo 156 mužů, což činí 21 % a 579 žen, což činí 79 %.

Pohlaví	Počet	Podíl v %
Muži	156	21
Ženy	579	79
Celkem	735	100

Zastoupení dle věkových skupin

Důležitým faktorem pro stanovení rozvoje sociálních služeb je zjišťování potřeb v oblasti sociálních služeb u všech věkových kategorií. Ochota odpovídat souvisí také s tím, zda občan využívá služby vzhledem ke svému věku či zdravotnímu stavu. Počet odpovědí se zvyšuje s narůstajícím věkem.

Ve věkové kategorii 16-25 let odpovědělo 41 osob.

Ve věkové kategorii 26-35 let odpovědělo 48 osob.

Ve věkové kategorii 36-45 let odpovědělo 153 osob.

Ve věkové kategorii 46-59 let odpovědělo 170 osob.

Ve věkové kategorii 60 a více let pak odpovědělo 296 osob.

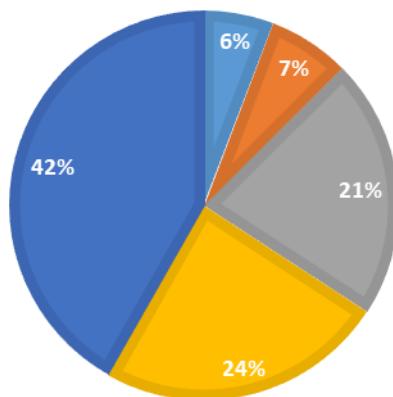
Z celkového počtu 27 osob neuvedlo věk.

Jak je z uvedeného patrné, počet odpovědí přirozeně stoupá s věkem. Od 36 let dále se začínají respondenti starat o své blízké více a stejně tak senioři mají větší potřebu v oblasti sociálních služeb a souvisejících aktivit.

Věkové skupiny	Počet	Podíl z odpovědí v %
16-25	41	6
26-35	48	7
36-45	153	21
46-59	170	24
60 a více	296	42
Celkem	708	100

POČET ODPOVĚDÍ PODLE VĚKU

■ 16-25 ■ 26-35 ■ 36-45 ■ 46-59 ■ 60 a více

Vy a sociální služby v Hlučíně?

V této otázce jsme zjišťovali, zda respondenti sami využívají některou ze sociálních služeb, či pečují o svého rodinného příslušníka, případně jinou blízkou osobu, nebo zda žádné služby nevyužívají a ani nepečují o nikoho, kdo by je využíval.

Z celkového počtu 581 odpovědí na tuto otázku odpovědělo 39 osob, že nějakou službu využívá, 3 osoby uvedly, že pečují o svého rodinného příslušníka. 539 osob potom uvedlo, že žádnou službu nevyužívají.

Jste v současné době v nějaké složité životní situaci, se kterou byste potřebovali pomocí?

Na tuto otázku odpovědělo kladně 22 respondentů. Uvádíme neupraveně potřeby respondentů tak, jak je uvedli.

- Potřebuji pro rodiče Domov důchodců
- Syn má diagnózu DMO levostannou hemiparezu, nechodí, má těžkou mentální retardaci. Je epileptik, sám nejí ani nepije, na plenách, nekomunikuje... péče je časově i psychicky hodně náročná, moc by nám pomohlo, kdybychom si s manželem mohli alespoň jednou za měsíc vyrazit na nějaký odpočinkový wellnes pobyt (načerpání tolik potřebných sil. Dosud jsme nikde nebyli, je těžké sehnat kvalifikovanou asistenci v naší oblasti.)
- Máme 10letého syna s těžkou formou autismu a těžkým mentálním postižením, postrádáme službu odlehčovacího charakteru pro starší děti se zdravotním znevýhodněním ve věku až do 15 let v podobě odpoledních aktivit po škole a dále víkendového hlídání.

- Autistické dítě, 10letého chlapce, je plně inkontinentní, nemluví ani jinak nekomunikuje. Před týdnem byl vyloučen z internátního ubytování ZŠ Těšínská Ostrava z důvodů nepřijímání stravy podávané školní jídelnou.
- Samoživitelka 2x
- Matka v nouzi
- Postiženou maminku, o kterou se již 14 let stará otec s mou pomocí a nedovedu si představit, co se stane, pokud otec umře dříve. Nyní má 80 let a já jsem pracující.
- Doma mám 86letou tchýni, která je zatím soběstačná. Proto bych přivítala více zařízení pro staré lidi. Naše generace na tom bude obdobně, kdo se bude starat o nás? Když už nyní já budu pracovat do 65 let a do kolika naše děti?!
- Exekuce
- Péče o prarodiče
- Péče o postiženého prarodiče
- Nezaměstnaná
- Na vozíku
- Syn s autismem 2X
- Potřeba umístit se do domova pro seniory
- Postižený syn
- Postižení rodiče bez končetin

Vyhovuje Vám stávající nabídka sociálních a návazných služeb na Hlučínsku?

Na tuto otázku mohli respondenti rovněž odpovědět i slovně. Z celkového počtu 701 odpovědí odpovědělo kladně 640 respondentů, což činí 91 %. Je tedy zřejmé, že na tuto otázku odpovídali i ti respondenti, kteří se nevyjádřili v otázce č. 3.

Níže opět uvádíme slovní odpovědi respondentů.

- Nevhovující pomoc osobám pečujícím o osobu blízkou v domácím prostředí v posledním stádiu života
- Chráněné bydlení pro osoby s duševní poruchou. Denní centrum pro dospělé lidi bez domova, sociálně slabé.
- Odlehčovací službu pro děti do 18 let volnočasové aktivity pro děti s mentálním postižením
- Opolední odlehčovací služba pro zdravotně znevýhodněné děti do 18 let.
- Chybí odlehčovací služba
- Postrádám autobusové spojení z autobusového nádraží v Hlučíně na vlakové nádraží v Hlučíně
- Umístění dítěte s postižením na celý den nebo víkend, abychom mohli třeba na krátkou dovolenou nebo výlet
- Chybí odlehčující či respirní služby (par hodin v týdnu, nebo víkendové) rodičům starajících se o dítě s hendikepem. Klubové setkávání se rodičů, kteří se starají o postižené dítě i s dětmi (mít nějaké zázemí např. s malou hernou, kde by byla možnost přípravy nápojů), které by bylo spojeno s nějakými jednoduchými aktivitami

(společné opékání buřtů, nebo vycházka) – možnost popovídat si s lidmi v podobné živ. Situaci (výměna informací, rady atd.)

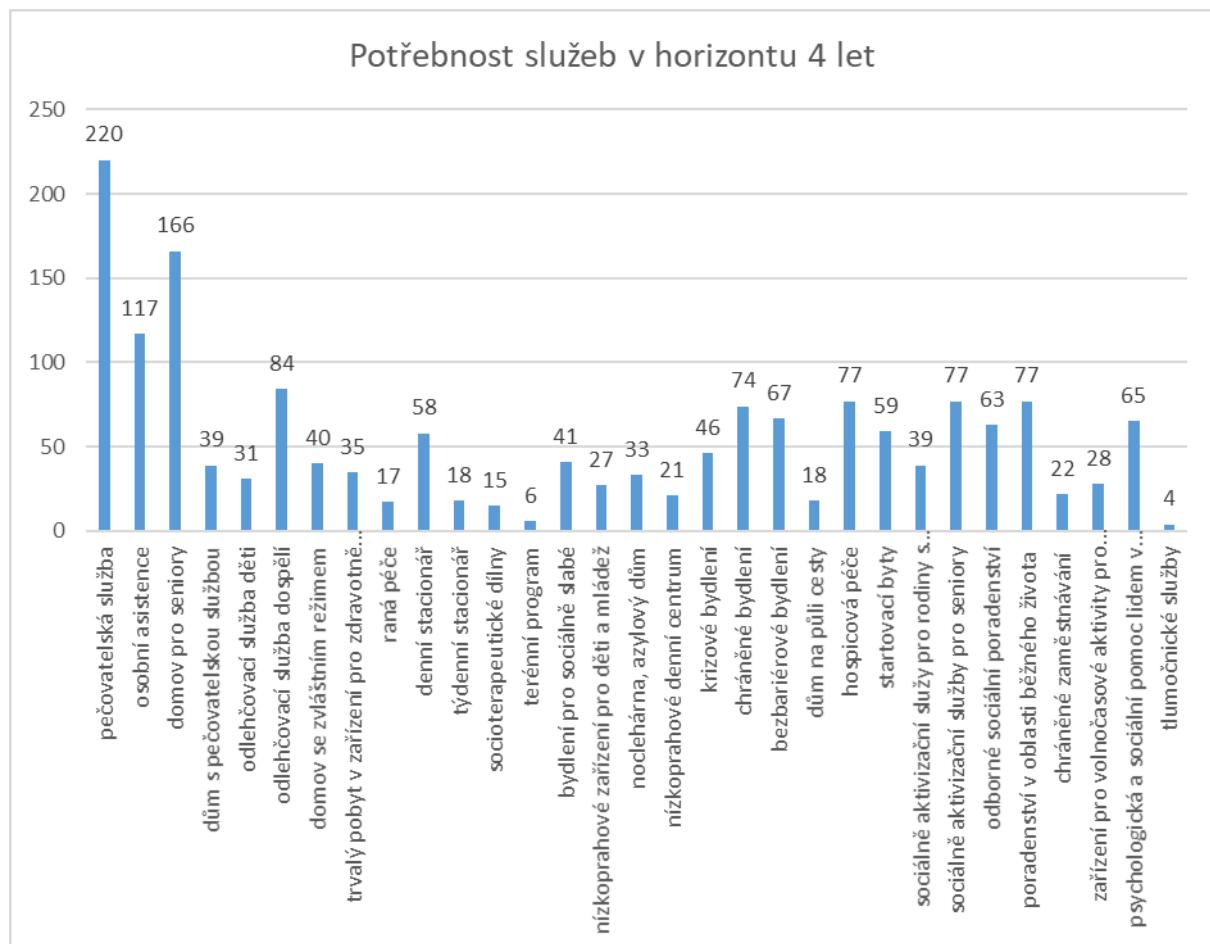
- Stacionář i pro agresívni autisty, Odlehčovací služby pro stejnou skupinu, Asistenti na hlídání doma.
- Odlehčovací služba pro děti školního věku se zdravotním znevýhodněním
- Chybí odlehčovací služby a víkendové hlídání pro starší děti.
- Chybí mi možnost celodenní péče jak pravidelné, tak nepravidelné - např. možnost občasného umístění o víkendech.
- Služby respirního charakteru 2x
- V okolních obcích nedostatek, musíme dojízdět do Hlučína
- Málo aktivit pro seniory a vozíčkáře, všude schody
- Více aktivit pro seniory a malé děti
- Stacionáře pro seniory
- Invalidní bratr musí docházet na soc.
- Musíme dojízdět se synem do Ostravy
- Lepší péče senior taxi (pomoc se zavazadly, pomoc při výstupu a nástupu, doprovodit ke dveřím)
- Nízkoprahovky pro zdravotně postižené s vyšší mírou podpory
- Aktivizační služby s vyšší mírou podpory
- Denní stacionář pro seniory
- Hospic
- Dostupná psychologická pomoc
- Odlehčovací služba pro zdravotně postižené 0-18 let
- Bezbariérový dům s pečovatelskou službou
- Osobní asistent (hlídání seniorky po dobu pochůzek pečujícího), stacionář pro seniory
- Domov důchodců v Hlučíně neplní své služby
- Odlehčovací služby
- Ráda bych využívala donášku obědů, ale mám dietu, která mi to neumožňuje. Službu jsem předtím využívala
- Denní stacionář
- Umístění osoby, o kterou pečuji (imobilní), na krátký čas
- Denní stacionář pro dospělé x2
- Domov nebo penzion v Darkovičkách 2x
- Přidat jízdy Taxi
- Ubytování pro seniory v levných bytech
- Seznamka pro zdravotně postižené
- Hospice na dožití

Jaké služby, podle Vás, budete v horizontu 4 let (vzhledem ke své životní situaci) potřebovat?

Na tuto otázkou mohli respondenti rovněž odpovědět několikrát.
Celkový počet odpovědí byl 1648.

Jako nejpotřebnější se respondentům jeví zajištění pečovatelské služby (13 %), domov pro seniory (10 %), osobní asistence (7 %), odlehčovací služba pro dospělé, chráněné bydlení, hospicová péče, sociálně aktivizační služby pro seniory, poradenství.

Služba	počet odpovědí	% z odpovědí
<i>pečovatelská služba</i>	220	13,0
<i>osobní asistence</i>	117	7,0
<i>domov pro seniory</i>	166	10,0
<i>dům s pečovatelskou službou</i>	39	2,0
<i>odlehčovací služba děti</i>	31	1,8
<i>odlehčovací služba dospělých</i>	84	5,0
<i>domov se zvláštním režimem</i>	40	2,4
<i>trvalý pobyt v zařízení pro zdravotně postižené</i>	35	2,0
<i>raná péče</i>	17	1,0
<i>denní stacionář</i>	58	3,4
<i>týdenní stacionář</i>	18	1,0
<i>socioterapeutické dílny</i>	15	0,9
<i>terénní program</i>	6	0,4
<i>bydlení pro sociálně slabé</i>	41	2,4
<i>nízkoprahové zařízení pro děti a mládež</i>	27	1,6
<i>noclehárna, azyllový dům</i>	33	2,0
<i>nízkoprahové denní centrum</i>	21	1,2
<i>krizové bydlení</i>	46	2,8
<i>chráněné bydlení</i>	74	4,4
<i>bezbariérové bydlení</i>	67	4,0
<i>dům na půli cesty</i>	18	1,0
<i>hospicová péče</i>	77	4,6
<i>startovací byty</i>	59	3,6
<i>sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi</i>	39	2,3
<i>sociálně aktivizační služby pro seniory</i>	77	4,6
<i>odborné sociální poradenství</i>	63	3,7
<i>poradenství v oblasti běžného života</i>	77	4,6
<i>chráněné zaměstnávání</i>	22	1,3
<i>zařízení pro volnočasové aktivity pro děti a mládež s tělesným či mentálním postižením</i>	28	1,8
<i>psychologická a sociální pomoc lidem v krizové situaci</i>	65	4,0
<i>tlumočnické služby</i>	4	0,2
	1684	100,0

Pokud se zaměříme na věkové kategorie a potřebnost služeb do budoucna, upozorňujeme zvýrazněním na četnější odpovědi u jednotlivých věkových kategorií.

Mezi překvapivější výsledky patří požadavek věkové kategorie 16-25 let na zajištění osobní asistence, bydlení pro sociálně slabé ve věkové kategorii 26-35 let, dům na půli cesty ve věkové kategorii 16-25 let, poradenství u stejné věkové kategorie a také kategorie 26-35 let a psychologická a sociální pomoc ve věkové kategorii 46-59 let a 60 let a více.

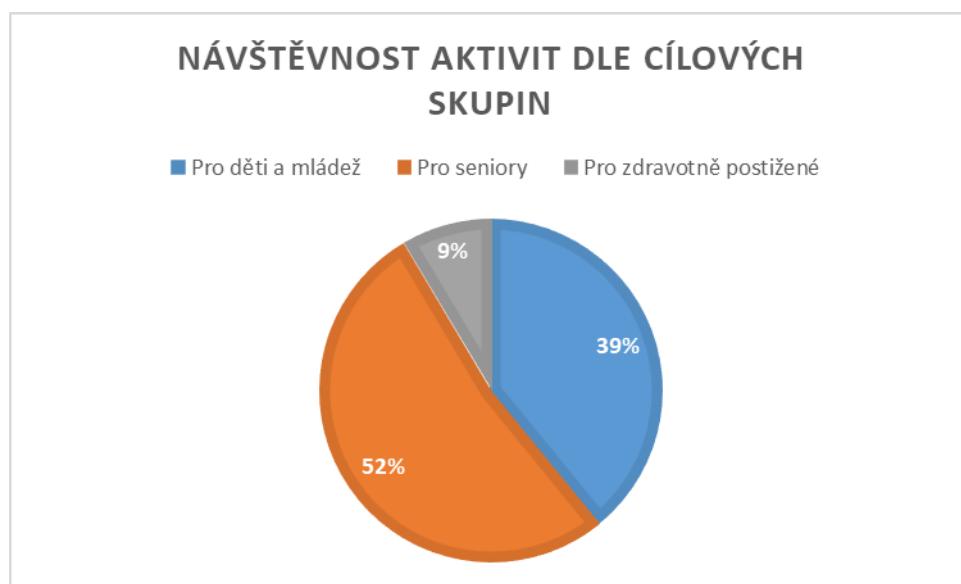
Služba	16-25	26-35	36-45	46-59	60 a více
<i>pečovatelská služba</i>	5	4	10	27	171
<i>osobní asistence</i>	12	3	7	12	82
<i>domov pro seniory</i>	4	2	5	12	142
<i>dům s pečovatelskou službou</i>	1	6	1	20	15
<i>odlehčovací služba děti</i>	0	2	18	5	2
<i>odlehčovací služba dospělých</i>	12	0	1	15	54
<i>domov se zvláštním režimem</i>	1	1	3	2	34
<i>trvalý pobyt v zařízení pro zdravotně postižené</i>	0	5	11	3	20
<i>raná péče</i>	1	0	6	2	3
<i>denní stacionář</i>	0	0	3	15	40
<i>týdenní stacionář</i>	1	1	0	4	13
<i>socioterapeutické dílny</i>	1	3	0	1	12
<i>terénní program</i>	1	7	1	0	0
<i>bydlení pro sociálně slabé</i>	2	10	6	4	22
<i>nízkoprahové zařízení pro děti a mládež</i>	6	0	7	11	3
<i>noclehárna, azylový dům</i>	1	0	3	1	18
<i>nízkoprahové denní centrum</i>	2	4	5	1	13
<i>krizové bydlení</i>	0	2	8	1	33
<i>chráněné bydlení</i>	1	2	2	3	66
<i>bezbariérové bydlení</i>	2	1	3	5	55
<i>dům na půli cesty</i>	11	5	0	1	5
<i>hospicová péče</i>	1	5	5	16	50
<i>startovací byty</i>	7	8	14	10	20
<i>sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi</i>	4	4	11	5	15
<i>sociálně aktivizační služby pro seniory</i>	1	1	3	16	56
<i>odborné sociální poradenství</i>	4	8	7	5	39
<i>poradenství v oblasti běžného života</i>	14	13	9	3	37
<i>chráněné zaměstnávání</i>	0	0	5	4	14
<i>zařízení pro volnočasové aktivity pro děti a mládež s tělesným či mentálním postižením</i>	2	4	6	3	12
<i>psychologická a sociální pomoc lidem v krizové situaci</i>	1	2	7	15	40
<i>tlumočnické služby</i>	0	0	1	1	2

Je ve vaší domácnosti někdo, kdo se zúčastňuje volnočasových aktivit na Hlučínsku

U této otázky jsme zjišťovali, zda se respondenti účastní aktivit pro děti a mládež (kroužky, sportovní kluby, Skaut apod.), pro seniory (Klub seniorů apod.) či pro zdravotně postižené.

225 respondentů uvedlo, že se zúčastňují aktivit pro děti a mládež, 301 respondentů odpovědělo, že se zúčastňují aktivit pro seniory a 49 osob aktivit pro zdravotně postižené. Celkem na tuto otázku odpovědělo 520 respondentů. Respondenti rovněž mohli odpovědět vícekrát

Typ aktivit	Pro děti a mládež	Pro seniory	Pro zdravotně postižené
	225	301	49

Která z uvedených skupin je na Hlučínsku nejvíce znevýhodněná a měla by se na ni více soustředit pomoc a podpora?

U této otázky jsme zjišťovali, kterou z cílových skupin považují respondenti za nejvíce znevýhodněnou a měly by na ně být zaměřeny aktivity jak v oblasti sociálních služeb, tak souvisejících aktivit.

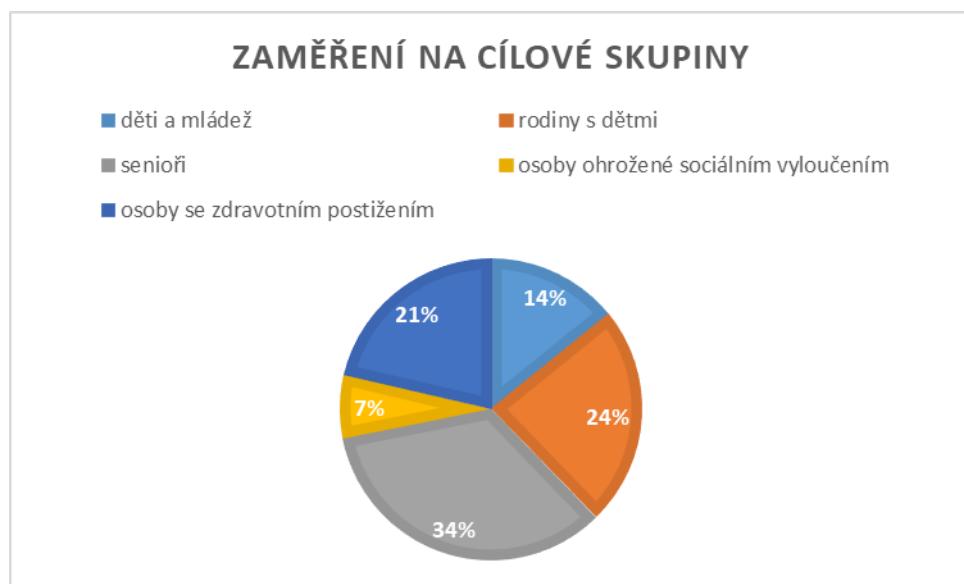
Nejvíce respondentů považuje za důležitou cílovou skupinu senioři, nicméně tato odpověď se dala očekávat vzhledem k věkovému složení respondentů, kdy senioři převažovali. Důležitým výsledkem je tedy zaměření na cílovou skupinu rodin s dětmi a osoby se zdravotním postižením.

Na druhou stranu při srovnání věkové kategorie 16-25 let bylo na prvním místě zaměření na seniory s počtem odpovědí 304, rodiny s dětmi s počtem odpovědí 210, a teprve na čtvrtém místě s počtem odpovědí 196 zaměření na děti a mládež.

Naopak věková kategorie 60 a více se zaměřuje především na podporu sebe samé (v absolutním počtu odpovědí 232), rodiny a děti by upřednostnily pouze 101 respondentů a děti a mládež 37 respondentů z této věkové kategorie.

Celkový počet odpovědí u této otázky byl 890.

Cílová skupina	děti a mládež	rodiny s dětmi	senioři	osoby ohrožené sociálním vyloučením	osoby se zdravotním postižením	Celkem odpovědí
<i>Počet odpovědí</i>	126	210	304	60	190	890
<i>% z odpovědí</i>	14	24	34	7	21	100

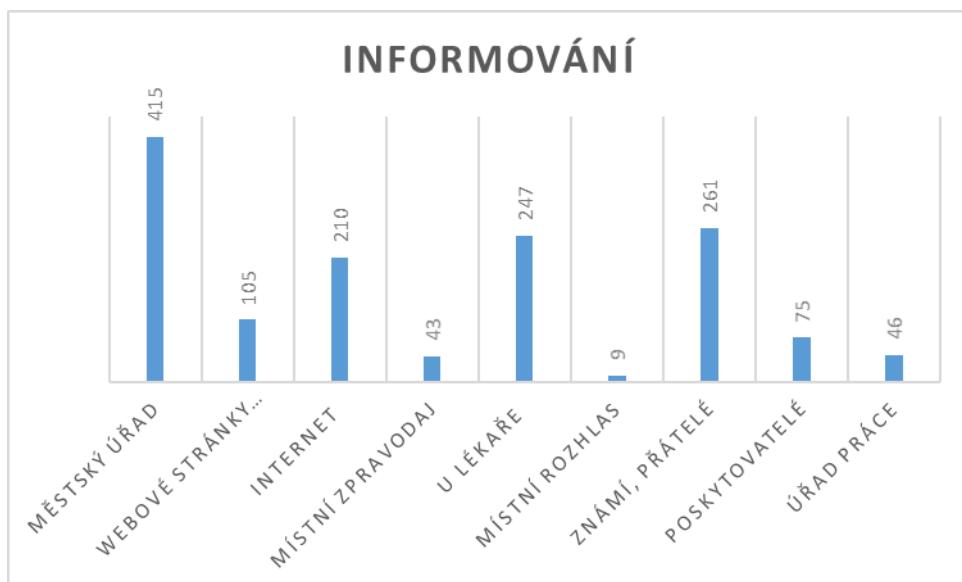

Pokud se ocitnete v třízivé životní situaci, kde budete hledat potřebné informace?

Tato otázka byla pro zajištění přípravy a realizace SPRSS důležitá pro techniku předávání informací veřejnosti, a to jak v rámci informovanosti o realizovaných službách, tak z hlediska předávání informací o zpracování plánu a konzultačního procesu.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že nejvíce informací získávají respondenti prostřednictvím městského/obecního úřadu (29 %). Na dalších místech jsou pak známí (19 %), lékař (18 %), internet (15 %).

Zdroj informací	Počet odpovědí	% z odpovědí
Městský úřad	415	29
Webové stránky města	105	7
Internet	210	15
Místní zpravodaj	43	3
U lékaře	247	18
Místní rozhlas	9	1
Známí, přátelé	261	19
Poskytovatelé	75	5
Úřad práce	46	3
Celkem odpovědí	1411	100

Respondenti mohli rovněž u této otázky přidat komentář. Tyto uvádíme níže v neupravené podobě.

- Nikde nejsou 3x
- Vše je na internetu a ten neumím používat 2x
- Málo informací o senior taxi
- Malá informovanost o sociálních službách
- Malá informovanost

Kromě názorů na sociální služby a související aktivity se mohli respondenti vyjádřit i k obecním záležitostem.

- zakázat ohňostroje mimo svátky
- zlepšit chodníky
- zrušit kebab, udělat české jídlo
- krytý bazén v Hlučíně 6x
- líbí se mi, že se město stará o rozvoj
- málo hřišť, chráněné dílny jsou v dezolátním stavu (pitná voda není, hygiena, nedostatečné platy)
- uzamčená hřiště, chráněné dílny více kontrolovat, velmi špatný stav, senior taxi zlepšit
- postrádám autobusové spojení z autobusového nádraží v Hlučíně na vlakové nádraží v Hlučíně
- pouze jedno dětské hřiště na Rovninách v Hlučíně, žádné aktivity pro starší děti 13 až 16 let ...
- víkendu zavřená cukrárna
- více zeleně 2x (např. ulice Komenského, Zahradní)
- hřiště pro děti
- U sila zachovat zahrady 3x

Závěr

Prostřednictvím strukturovaných rozhovorů bylo osloveno 300 respondentů, přes internet odpovědělo 85 respondentů a přes další média 350 respondentů.

Z celkového počtu 581 odpovědí na otázku, zda respondenti využívají nějakou službu, odpovědělo 39 osob, že nějakou službu využívá, 3 osoby uvedly, že pečují o svého rodinného příslušníka. 539 osob potom uvedlo, že žádnou službu nevyužívá.

To neodpovídá množství odpovědí na otázku, zda respondentům vyhovují stávající sociální služby.

Jako nejpotřebnější se respondentům jeví zajištění pečovatelské služby, domov pro seniory, osobní asistence, odlehčovací služba pro dospělé, chráněné bydlení, hospicová péče, sociálně aktivizační služby pro seniory, poradenství.

Mezi nejlepší informační kanály patří městský/obecní úřady, lékaři, známí a internet.

3. Návrhová část

Senioři

Popis cílové skupiny

V poproduktivní populaci jsou vtipovány rizikové skupiny lidí, kteří pro svůj zdravotní, sociální nebo ekonomický stav představují sociální riziko. K těmto skupinám patří ti, jež nejsou schopni se rychle a účinně přizpůsobit náhlým změnám svých životních podmínek nebo změnám zdravotního stavu:

- osoby starší 80 let – nejméně 60,00 % z nich vyžaduje intenzivní zdravotní a sociální péči, stoupá jejich závislost
- samostatně žijící osoby – jednočlenné domácnosti
- izolovaní jedinci – prostorově, emocionálně, sociálně (bez kontaktů)
- muži ovdovělí – hůrce se adaptují na osamění v domácnosti
- ženy ovdovělé a osamělé, které se dožívají vyššího věku,
- manželé, z nichž jeden je vážně nemocný nebo invalidní
- staří handicapovaní jedinci – psychicky i tělesně
- staří lidé s nízkým důchodem.

SWOT analýza

Díky tomu, že v předchozím období byli takřka stejní členové pracovních skupin, nebylo nutno vysvětlovat principy zpracování SWOT, priorit a opatření, pro zpracování i návrhové části tedy stačila tři setkání PS. Kromě osobních setkání probíhalo také připomínkování jednotlivých priorit a opatření korespondenční formou.

Na prvních dvou setkáních pracovních skupin byly spojeny PS zdravotně postižení a senioři, proto i SWOT analýza je stejná pro obě PS. Následně byly jednotlivé priority stanoveny samostatně.

Silné stránky	Slabé stránky
Spolupráce s MÚ a městské organizace	Kapacita stávajících služeb
Aktivity pro seniory	Chybí odlehčovací služba, denní stacionář pro děti
Charita Hlučín	Odlehčovací služba pro seniory
Vzájemná podpora a spolupráce v rámci klubů	Poradenství
Nabídka kulturních akcí	Rehabilitace v budově polikliniky bezbariérovost
Oživování tradic	Bezbariérovost na hřbitově, vstup do kostela
Senior taxi	Vstup do pojišťoven /bezbariérovost/
Spolupráce s drobnými podnikateli	Chybí podpora samostatného bydlení pro
Sponzoring	
Programy Domov pod Vinnou horou	

Sociální poradenství Osobní asistence Spolupráce s okolními obcemi Péče o osoby se zdravotním postižením /Fontána/ - rozšiřování aktivit Fungování KP Dobrovolnictví přes úřad	zdravotně znevýhodněné Chybí sociálně-terapeutická dílna v Hlučíně Dobrovolnictví, včetně zapojení studentů Nedostatečná informovanost o službách Nedostatečná informovanost představitelů obcí o službách
Příležitosti Dotace	Ohrožení Peníze Nedostatek odborného personálů Zdraví Vyhrožení Dlouhé čekací doby u lékařů Obava kde umístit těžce postižené děti /dospělé/ Drogově závislí Učiliště – chování studentů Systém financování Prodej výrobků a služeb – šmejdi /po telefonu/ Ztráta podpory města

Priority

Z výstupů analytické části, jednání pracovní skupiny byly navrženy tyto priority a opatření:

Priorita S1 Domov pro seniory

Charakteristika

Domov pro seniory je sociální službou podle zákona o sociálních službách.

V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování
- b) poskytnutí stravy
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- f) sociálně terapeutické činnosti
- g) aktivizační činnosti
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Zdůvodnění

Občané, kteří dosáhli seniorského věku, mají díky domovu pro seniory zajištěnu péči v případě, že se o ně již nemohou z různých důvodů starat jejich rodinní příslušníci.

Kromě běžných poskytovaných služeb je důraz kladen právě na aktivizační činnosti seniorů, neboť je zřejmé, že právě udržení seniorů co nejdelší dobu v aktivitě prospívá nejen psychickému, ale také duševnímu zdraví.

Priorita S1 Domov pro seniory	
Opatření 1.1.	Stálá podpora domova pro seniory Hlučín
Opatření 1.2	Stálá podpora domova pro seniory Ludgeřovice
Realizátoři	ORP Hlučín, Domov pod Vinnou horou, p.o. Charita Hlučín, město Hlučín
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Město Hlučín ORP Hlučín, Moravskoslezský kraj, MPSV, platby klientů
Finanční náklady	
Dopady	Zajištění důstojného života občanů v seniorském věku
Indikátory	Počet klientů služby
Rizika	Systém financování Legislativní změny
Ošetření rizik	Iniciace změny systému financování

Priorita S2 Domov se zvláštním režimem

Domov se zvláštním režimem je pobytovou službou, tzn. poskytuje komplexní 24 hodinovou péči lidem s Alzheimerovou chorobou nebo dalšími typy demencí. Klienti nemohou vzhledem ke svému onemocnění zůstat v přirozených podmínkách vlastního domova a potřebují stálou přítomnost či pomoc druhé osoby.

Priorita S2 Domov se zvláštním režimem	
Opatření	Podpora domova se zvláštním režimem
Realizátoři	Město Hlučín, Domov pod Vinnou horou, p.o. a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, Moravskoslezský kraj, MPSV, platby klientů
Dopady	Zajištění důstojného života občanů se zdravotním postižením
Indikátory	Počet klientů služby (23 klientů v současnosti)
Rizika	Nedostatečná kapacita Nedostatečné finanční prostředky Nedostatek kvalifikovaného personálu
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Přístavba (navýšení o 100 %) Spolupráce s VŠ sociálního zaměření

Priorita S3 Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Priorita S3 Pečovatelská služba	
Opatření	Podpora pečovatelské služby
Realizátoři	ORP Hlučín, Charita Hlučín a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, Moravskoslezský kraj, MPSV, platby klientů
Dopady	Zajištění důstojného života občanů se zdravotním postižením
Indikátory	Počet klientů služby
Rizika	Nedostatek kvalifikovaného personálu
Ošetření rizik	Spolupráce s VŠ sociálního zaměření

Priorita S4 Ošetřovatelská služba

Priorita S4	
Ošetřovatelská služba	
Opatření	Podpora ošetřovatelské služby
Realizátoři	Charita Hlučín a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Zdravotní pojišťovny
Dopady	Zajištění seniorů ošetřovatelskou službou v jejich přirozeném prostředí
Indikátory	Počet klientů služby
Rizika	Nedostatek odborného personálu
Ošetření rizik	Spolupráce s Ostravskou univerzitou a dalšími vysokými školami vzdělávajícími sociální pracovníky

Priorita S5 Centrum denních služeb

Zdůvodnění

Denní centrum pro seniory je sociální služba, která je hrazena klientem. Jeho potřebnost byla definována jak v dotaznících, tak na jednání PS.

Principem denního centra pro seniory jsou dle zákona tyto činnosti:

- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti

Priorita S5 Centrum denních služeb	
5.1. Zřízení denního centra pro seniory	
Opatření 5.1.1.	Zmapování aktuálního zájmu cílové skupiny
Opatření 5.1.2.	Výběr poskytovatele
Opatření 5.1.3.	Zahájení realizace služby
Realizátoři	ORP Hlučín, vybraný poskytovatel
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	5.1.1. 2018 5.1.2. 2019 5.2.3. 2019
Finanční zdroje	ORP Hlučín, Moravskoslezský kraj, MPSV, platby klientů
Dopady	Zajištění aktivního života seniorů Zajištění společenského kontaktu pro seniory
Indikátory	Počet klientů služby
Rizika	Nezájem poskytovatelů o akreditaci služby Nedostatečné finanční prostředky Nedostatek prostor pro realizaci služby Nedostatek kvalifikovaného personálu
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Motivace poskytovatelů Spolupráce s VŠ sociálního zaměření

Návazné aktivity

Priorita S6 Kluby seniorů

Kluby seniorů realizují aktivity pro své členy, které mají charakter sociálně aktivizačních služeb pro seniory, nejsou však realizovány jako sociální služba. Jejich význam to však v žádném případě nesnižuje. Jsou důležitým prvkem pro aktivizaci seniorů, zlepšení jejich společenského uplatnění a vyplnění volného času.

Aktivní senioři jsou ve všech obcích ORP Hlučín. Ať už se jedná přímo o kluby seniorů, či další neformální sdružení.

Senioři spolupracují s obcemi při jednotlivých akcích a aktivitách a jsou často hybnou silou společenského života ve svých obcích.

Priorita S6 Kluby seniorů	
6.1. Podpora klubů seniorů	
6.2. Podpora aktivit klubů seniorů	
Opatření 6.1.1.	Stálá podpora klubů seniorů
Opatření 6.2.1.	Zajištění odborných přednášek Zajištění další akcí klubů
Realizátoři	Jednotlivé kluby
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, dary, příspěvky členů
Dopady	Zajištění plnohodnotného trávení volného času seniorů Aktivizace seniorů
Indikátory	Počet aktivit (100) Počet účastníků akcí
Rizika	Nedostatek finančních prostředků Nezájem cílové skupiny (noví členové) Nezájem mladších lidí
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Informace o možnostech dalších zdrojů pro aktivity seniorů Dostatečná propagace

Priorita S7 Senior taxi

Senior taxi je aktivitou, která je hojně seniory využívána. Její zachování je proto velmi důležité.

Priorita S7 Senior taxi	
Opatření	Podpora a rozvoj Senior taxi
Realizátoři	Město Hlučín, ORP Hlučín
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, platby klientů Obce v ORP
Dopady	Zajištění dopravy pro seniory
Indikátory	Počet klientů využívajících senior taxi Počet ujetých kilometrů
Rizika	Nedostatečná kapacita
Ošetření rizik	Navýšení počtu vozidel

Priorita S8 Půjčovna kompenzačních pomůcek

Součástí pečovatelské služby je také půjčovna kompenzačních pomůcek, o kterou je stále značný zájem, a to především o polohovací postele s antidekubitními matracemi.

Priorita S8 Půjčovna kompenzačních pomůcek	
Opatření	Podpora a rozvoj půjčovny kompenzačních pomůcek (primárně postele)
Realizátoři	Charita Hlučín a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, Moravskoslezský kraj, MPSV, platby klientů
Dopady	Zajištění důstojného života občanů se zdravotním postižením Zajištění cílové skupiny kompenzačními pomůckami
Indikátory	Počet klientů služby Počet zapůjčených pomůcek Charakter zapůjčených pomůcek
Rizika	Nedostatečné finanční prostředky
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

Osoby se zdravotním postižením

Popis cílové skupiny

Riziko zdravotního postižení v důsledku nemoci, úrazu nebo vrozené vady existuje u každého občana a roste s přibývajícím věkem.

Zdravotním postižením se rozumí, na rozdíl od nemoci, dlouhodobý nebo trvalý stav, který již nelze léčbou zcela odstranit. Jeho negativní důsledky je však možno zmírnit systémem opatření, na nichž by se měla podílet celá společnost. Vyspělé státy vytvářejí vedle svých systémů zdravotního a sociálního pojištění i systémy pro snížení důsledků zdravotního postižení.

Osoby se zdravotním postižením se setkávají s překážkami nejen při hledání zaměstnání a jeho udržení, ale i při využívání dostupné dopravy, při vstupu do budov a jiných zařízení nebo při získávání přístupu ke vzdělání a pracovní kvalifikaci. Nutno si uvědomit, že zdravotně postižené osoby mají stejná lidská práva jako ostatní občané. Osobám se zdravotním postižením by měla být poskytována pomoc při uplatňování jejich základních práv, aby nedocházelo k jejich sociálnímu vyloučování ze společnosti.

Osoby s tělesným postižením

V odborné literatuře se považuje za tělesné postižení přetrvávající nebo dočasné omezení pohybové schopnosti s trvalým nebo podstatným působením na kognitivní (poznávací), emocionální (citové) a sociální výkony. Příčinou je poškození podpůrného (nosného) nebo pohybového aparátu nebo jiné organické poškození. Do této skupiny patří také jedinci zdravotně oslabení, nemocní (např. nemoci srdce, nemoci dýchacích cest, poruchy látkové výměny, nemoci vycházející z Diabetes mellitus, nemoci močového ústrojí, nemoci z alergie, infekční nemoci).

Osoby s mentálním postižením

Osoby s mentálním postižením jsou osoby se sníženými rozumovými schopnostmi. Podle 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí dělíme mentální retardaci do následujících stupňů: lehká mentální retardace, středně těžká mentální retardace, těžká mentální retardace, hluboká mentální retardace, jiná mentální retardace, nespecifická mentální retardace.

Osoby s duševním onemocněním

Ve skupině osob se zdravotním postižením je to skupina se specifickými potřebami. Psychiatrický případ je podle WHO „zjevná porucha duševní činnosti, natolik specifická ve svých klinických projevech, že je spolehlivě rozeznatelná jakožto jasně definovaný soubor znaků a zároveň natolik závažná, aby způsobila ztrátu pracovní schopnosti nebo sociálního postavení nebo obou, a to v takovém stupni, že může být hodnocen jako selhání“.

Podle Mezinárodní klasifikace nemocí se jedná o:

- organické poruchy
- poruchy způsobené návykovými látkami
- schizofrenie a poruchy s bludy
- afektivní poruchy
- neurotické poruchy a poruchy adaptace
- behaviorální syndromy spojené s fyziologickými
- poruchami a tělesnými faktory
- poruchy osobnosti a chování u dospělých
- mentální retardace
- poruchy psychického vývoje
- poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a v adolescenci

Osoby se zrakovým postižením

Defektem u osob se zrakovým postižením je vada zraku, která se projevuje nerozvinutím, snížením či ztrátou výkonného rozpoznání a tím poruchou zrakového vnímání, orientace v prostoru, pracovní činnosti spojenou s výkonností a působí. Následně může docházet k narušení sociálních vztahů a tím i k sociálnímu vylučování ze společnosti.

Osoby se sluchovým postižením

U osob se sluchovým postižením dochází k omezení zvukové orientace a komunikace v závislosti na typu a stupni sluchové vady.

Stupně sluchových vad podle Světové zdravotnické organizace WHO:

lehká nedoslýchavost, střední nedoslýchavost, středně těžké poškození sluchu, těžké poškození sluchu, velmi závažné poškození sluchu, neslyšící.

Osoby s kombinovaným postižením

U těchto osob dochází ke kombinaci typu zdravotního postižení, např. tělesného postižení s postižením mentálním, sluchovým nebo zrakovým. O kombinovaném postižení hovoříme tehdy, pokud každé z těchto postižení je samo o sobě postižením těžkým.

SWOT analýza

Díky tomu, že v předchozím období byli takřka stejně členové pracovních skupin, nebylo nutno vysvětlovat principy zpracování SWOT, priorit a opatření, pro zpracování i návrhové části tedy stačila tři setkání PS. Kromě osobních setkání probíhalo také připomínkování jednotlivých priorit a opatření korespondenční formou.

Na prvních dvou setkáních pracovních skupin byly spojeny PS zdravotně postižení a senioři, proto i SWOT analýza je stejná pro obě PS. Následně byly jednotlivé priority stanoveny samostatně.

Silné stránky	Slabé stránky
Spolupráce s MÚ a městské organizace Aktivity pro seniory Charita Hlučín Vzájemná podpora a spolupráce v rámci klubů Nabídka kulturních akcí Oživování tradic Senior taxi Spolupráce s drobnými podnikateli Sponzoring Programy Domov pod Vinnou horou Sociální poradenství Osobní asistence Spolupráce s okolními obcemi Péče o osoby se zdravotním postižením /Fontána/ - rozšiřování aktivit Fungování KP Dobrovolnictví přes úřad	Kapacita stávajících služeb Chybí odlehčovací služba, denní stacionář pro děti Odlehčovací služba pro seniory Poradenství Rehabilitace v budově polikliniky bezbariérovost Bezbariérovost na hřbitově, vstup do kostela Vstup do pojišťoven /bezbariérovost/ Chybí podpora samostatného bydlení pro zdravotně znevýhodněné Chybí sociálně-terapeutická dílna v Hlučíně Dobrovolnictví, včetně zapojení studentů Nedostatečná informovanost o službách Nedostatečná informovanost představitelů obcí o službách
Příležitosti	Ohrožení
Dotace	Peníze Nedostatek odborného personálů Zdraví Vyhoření Dlouhé čekací doby u lékařů Obava kde umístit těžce postižené děti /dospělé/ Drogově závislí Učiliště – chování studentů Systém financování Prodej výrobků a služeb – šmejdi /po telefonu/ Ztráta podpory města

Na základě výstupů z analýzy, realizace stávajících služeb a aktivit a jednání pracovní skupiny byly navrženy tyto priority:

Sociální služby

Priorita Z1 Domov pro osoby se zdravotním postižením

V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- poskytnutí ubytování
- poskytnutí stravy
- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Priorita Z1	
Domov pro osoby se zdravotním postižením	
Podpora domova pro osoby se zdravotním postižením	
Opatření	Stálá podpora domova pro osoby se zdravotním postižením
Realizátoři	Fontána, p.o. a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Moravskoslezský kraj, ORP Hlučín
Dopady	Zajištění důstojné péče pro osoby se zdravotním postižením
Indikátory	Počet klientů
Rizika	Nedostatečná kapacita Nevyhovující prostory (imobilní klienti, obtížná rekonstrukce)
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

Priorita Z2 Chráněné bydlení

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- poskytnutí ubytování
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Priorita Z2 Chráněné bydlení	
2.1. Podpora chráněného bydlení	
Opatření 2.1.	Stálá podpora chráněného bydlení k uspokojení potřeb cílové skupiny
Realizátoři	Fontána, p.o., další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Moravskoslezský kraj, ORP Hlučín
Dopady	Zajištění důstojného života občanů se zdravotním postižením v chráněném bydlení
Indikátory	Počet osob v chráněném bydlení
Rizika	Nedostatečná kapacita
Ošetření rizik	Výstavba nových prostor

Priorita Z3 Sociálně-terapeutická dílna

Sociálně terapeutické dílny jsou sociální službou podle zákona o sociálních službách.

Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- c) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění
- d) podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností

Kromě sociálně-terapeutické dílny v Ludgeřovicích vznikla na základě jednání PS také potřeba další dílny přímo v Hlučíně.

Priorita Z3 Sociálně-terapeutická dílna	
3.1. Podpora sociálně-terapeutické dílny v Ludgeřovicích	
3.2. Zřízení a podpora sociálně-terapeutické dílny v Hlučíně	
Opatření 3.1.1.	Realizace sociálně terapeutické dílny v Ludgeřovicích
Opatření 3.2.1.	Zmapování potřeb cílové skupiny Zřízení sociálně terapeutické dílny v Hlučíně Výběr poskytovatele Realizace služby
Realizátori	Charita Hlučín, vybraný poskytovatel
Nová nebo stávající	Stávající, Nová
Zahájení realizace	3.1. 2018 3.2. 2020
Finanční zdroje	ORP Hlučín, obec Ludgeřovice, město Hlučín, Moravskoslezský kraj, MPSV
Dopady	Rozšíření možností pro seberealizaci osob se zdravotním postižením
Indikátory	Počet klientů sociálně-terapeutické dílny v Hlučíně 40 Počet klientů služby v Ludgeřovicích 15
Rizika	Nedostatek vhodných prostor pro službu v Hlučíně Nedostatek personálního zajištění Nedostatek finančních prostředků
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Propagace služby

Priorita Z4 Denní stacionář Dětská rehabilitace

V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- poskytnutí stravy
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Priorita Z4 Denní stacionář Dětská rehabilitace	
4.1. Podpora Dětské rehabilitace	
4.2. Podpora rozvoje Dětské rehabilitace	
Opatření 4.1.1.	Stálá podpora Dětské rehabilitace
Opatření 4.2.1.	Podpora dětí do 15 let se zdravotním postižením
Realizátoři	ORP Hlučín
Nová nebo stávající	Stávající, Nová
Zahájení realizace	4.1.1. 2018 4.2.1. 2020
Finanční zdroje	Město Hlučín, dotace, dary, MPSV, platby klientů
Dopady	Zkvalitnění péče o děti se zdravotním postižením a fungování jejich rodin, to vše v místě jejich bydliště Uspokojení většího počtu klientů
Indikátory	Navýšení stávající kapacity o 7 klientů
Rizika	Nedostatek finančních prostředků

Související aktivity

Priorita Z5 Komunitní bydlení pro zdravotně znevýhodněné

Zdůvodnění

Zajištění společného (komunitního) bydlení pro rodiče a zdravotně znevýhodněné děti je aktivitou, která byla definována v rámci jednání pracovní skupiny.

Rodiče dětí, které jsou zdravotně znevýhodněné, se do budoucího začnu potýkat s problémem zajištění dostatečné péče o své často již dospělé děti. Také stárnu, začnu potřebovat sami péči a jejich děti by musely do ústavní péče. Námětem tedy je vytvořit jakési komunitní bydlení, kdy rodiče budou bydlet společně se svými dětmi v jednom bytě a sociální péče bude poskytována jak jim, tak jejich dětem.

Priorita Z5	
Komunitní bydlení pro zdravotně znevýhodněné	
7.1. Podpora komunitního bydlení pro zdravotně znevýhodněné	
Opatření 5.1.1.	Zmapování potřeb
Opatření 5.1.2.	Vyhledání či výstavba nových prostor
Opatření 5.1.3.	Výběr vhodného poskytovatele
Opatření 5.1.4.	Zahájení realizace priority
Realizátoři	Vybraný poskytovatel
Nová nebo stávající	Nová
Zahájení realizace	5.1.1. 2018 5.1.2. 2019 5.1.3. 2020 5.1.4. 2020
Finanční zdroje	Moravskoslezský kraj, MPSV, ORP Hlučín
Dopady	Zajištění péče o rodiče dospělých dětí se zdravotním znevýhodněním Zajištění péče o dospělé děti se zdravotním postižením, kteří žijí se svými pečujícími rodiči
Indikátory	10 osob žijících ve vlastní domácnosti na konci roku 2019, kteří mají zajištěnou terénní podporu
Rizika	Nenalezení vhodného prostoru Nedostatek finančních prostředků na výstavbu Nedostatečný zájem ze strany cílových skupin Nedostatek vhodných prostor (bytů) Nedostatek personálního zajištění
Ošetření rizik	Sledovat vývoj v oblasti možných volných prostor Vícezdrojové financování Stálá komunikace s cílovou skupinou Vyhledávání vhodných bytů i mimo majetek města Hlučína

Priorita Z6 Samostatné bydlení osob se zdravotním postižením

Zdůvodnění

Z jednání PS vzešla potřeba zajistit samostatné bydlení pro cca 10 osob, které bydlí v Hlučíně od svých cca 15 let v chráněném bydlení Fontána, o.p.s., a které se do ústavu dostaly především vlivem nepříznivých podmínek v základní rodině a v důsledku absence podpory společnosti, která v té době považovala za dobrou praxi umisťovat děti s postižením do ústavů.

Zahájení provozu nové služby by bylo od 1. 1. 2019. Výstupem tedy je, že na konci roku 2019 bude ve své domácnosti bydlet s podporou samostatného bydlení 10 osob.

Postupně dojde ke snižování podpory

Priorita Z6	
Samostatné bydlení osob se zdravotním postižením	
6.1. Podpora samostatného bydlení pro zdravotně znevýhodněné	
Opatření 6.1.1.	Zařazení do krajské sítě sociálních služeb
Opatření 6.1.2.	Výběr vhodného poskytovatele
Opatření 6.1.3.	Zahájení realizace priority
Realizátoři	Vybraný poskytovatel
Nová nebo stávající	Nová
Zahájení realizace	6.1.1. 2018 6.1.2. 2019 6.1.3. 2019
Finanční zdroje	Moravskoslezský kraj, MPSV, ORP Hlučín
Dopady	Zajištění péče o osoby se zdravotním postižením mimo pobytovou službu
Indikátory	10 osob žijících ve vlastní domácnosti na konci roku 2019, kteří mají zajištěnou terénní podporu
Rizika	Nedostatek finančních prostředků Nedostatek personálního zajištění
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Stálá komunikace s vysokými školami zajišťující vzdělávání v sociální oblasti

Rodina, děti, mládež

Popis cílové skupiny

Cílová skupina se týká rodin s dětmi, problémů rodinného prostředí, prevence sociálně-patologických jevů v rodinách (drogy, alkohol, nikotin, kriminalita, výchovné problémy, domácí násilí, týrání, zneužívání, zanedbávání apod.) a ohrožení sociálním vyloučením.

Funkční rodina – je schopna dosáhnout úspěšného řešení svých problémů. Existuje zde příznivé emocionální klima, v němž je možné jasně a otevřeně komunikovat a diskutovat. Tato rodina plní zcela svou základní funkci.

Problémová rodina – v rodině se vyskytují jisté poruchy některých funkcí. Rodinný systém a vývoj dětí však není vážně narušen. Rodina je schopna své problémy řešit sama, případně za jednorázové či krátkodobé podpory zvenčí.

Disfunkční rodina – v rodině se vykytují závažnější poruchy některých nebo všech funkcí, které ohrožují či poškozují jak rodinu, tak vývoj a prospěch dětí. V této situaci si již rodina není schopna sama pomoci a potřebuje odbornou pomoc a podporu. Jedná se o takzvanou sanaci rodiny, to je řada opatření nejrůznějšího druhu a charakteru.

Afunkční rodina – poruchy v rodině jsou takového rázu, že rodina přestává plnit svůj základní úkol, vážně ohrožuje vývoj dětí. Sanace této rodiny je nemožná a neúčelná. Jediným řešením v tomto případě je umístění dětí mimo rodinu.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Související aktivity města Zastoupení potřebných služeb /domov pro seniory, charita.../ Odbornost a potřebnost služeb, motivace zaměstnanců Velká důvěra v úřad Zapojení obcí Vzdělávací akce pro seniory Spokojenost uživatelů služeb Podpora města Senior taxi	Malá informovanost, prezentace, osvěta služeb Chybí některé služby (odlehčovací služby, socioterapeutické dílny, hospic, kvalitní zázemí pro NZDM) Nízké zapojení veřejnosti do konkrétních projektů Solidarita a dobrovolnictví v sociálních službách, chybí vyškolení dobrovolníci Chybí sociální, startovací byty
Příležitosti	Ohrožení
Vzdělávací aktivity (pro zaměstnance v soc. službách) a Oborové setkávání – možnost přenosu informací Zapojení studentů do dobrovolnictví Prezentace služeb	Celková nízká prestiž sociální práce (prezentace služeb) Drogy, návykové látky Finance, dotace Platy zaměstnanců

<p>Komunitní plánování Prevence výchovy – spolupráce se školami</p>	<p>Obava a stud občanů říct si o sociální službu Nízká angažovanost veřejnosti Kriminalita mládeže Legislativa Nedostatečná výchova pro následné společenské zařazení Ekonomická situace – nezaměstnatelnost Nízká úroveň pojmové informovanosti</p>
---	--

Na základě jednání pracovních skupin a výstupů z analýzy byly navrženy níže uvedené priority:

Sociální služby

Priorita R1 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Služba **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** poskytuje rodinám s nezletilými dětmi podporu při:

- řádné péči o děti a domácnost, zajištění chodu domácnosti, posilování rodičovských kompetencí
- při hospodaření s penězi a řešení dluhů, při komunikaci s věřiteli a při dojednávání splátkových kalendářů
- při jednání na úřadech a při vyřizování běžných záležitostí, např. vyřízení osobních dokladů, vyřízení žádosti o dávky státní sociální podpory či hmotné nouze
- komunikaci se školskými zařízeními (MŠ, ZŠ) při řešení docházky dětí nebo výchovných problémů dětí
- v získání a udržení vhodného bydlení,
- v získání dovednosti hledat, nalézt a udržet si zaměstnání
- a dále v oblasti péče o zdraví formou doprovodů k lékařům a pomocí při komunikaci s lékaři a zdravotními pojišťovnami. Jedná se převážně o zajištění lékařské péče pro všechny členy rodiny, včetně specialistů (stomatolog, logoped, neurolog, psycholog, psychiatr) a vedení rodiny k dodržování léčebného plánu a docházení na pravidelné kontroly

Priorita R1 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	
Opatření 1.1.	Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi
Realizátoři	Elim, Centrum sociálních služeb Ostrava, další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	MSK, MPSV, Město Hlučín
Dopady	Pomoc rodinám v různých oblastech jejich života
Indikátory	Počet rodin, využívající službu
Rizika	Nedostatečná motivace cílové skupiny Nedostatečná kapacita
Ošetření rizik	Vhodná motivace rodin

Priorita R2 Azylový dům pro matky s dětmi

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- poskytnutí ubytování
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Priorita R2	
Azylový dům pro matky s dětmi	
Podpora azylového domu	
Realizátori	Služby Dobrého pastýře, další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, MPSV, dary, MSK,
Dopady	Zajištění bydlení pro matky s dětmi v tíživé životní situaci
Indikátory	Počet klientek využívajících službu (9 rodin)
Rizika	Nedostatek kvalifikovaného personálu
Ošetření rizik	Stálá spolupráce s vysokými školami zajišťujícími vzdělání v sociálních službách

Priorita R3 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let, ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež zajišťuje v Hlučíně společnost Elim Opava, o.p.s., v klubu Na Hraně.

Priorita R3	
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	
Podpora nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Na Hraně	
Realizátoři	Eilim Opava, o.p.s., další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, MPSV, dary, MSK,
Dopady	Děti a mládež zajištěni kvalitní volnočasovými aktivitami Snížení socio-patologických jevů
Indikátory	Počet dětí a mládeže, účastnících se aktivit
Rizika	Nedostatek finančních prostředků
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

Související aktivity

Priorita R4 Startovací byty

Zdůvodnění

Startovací byty nejsou primárně určeny pro mladé občany města Hlučína. Primárně jde o zajištění bydlení osobám, které se ocitly v bytové krizi např. z důvodu ukončení pobytu matky s dětmi v azyllovém domě a tím hrozící odloučení rodiny.

Priorita R4	
Startovací byty	
4.1. Zřízení startovacích bytů	
4.2. Realizace bydlení cílových skupin ve startovacích bytech	
Opatření 4.1.1.	Vyčlenit dohodnutý počet bytů z bytového fondu města
Opatření 4.2.1.	Zpracovat pravidla pro přidělení bytů
Realizátoři	Město Hlučín, Služby dobrého pastýře
Nová nebo stávající	Nová, Stávající
Zahájení realizace	2019
Finanční zdroje	ORP Hlučín
Dopady	Zajištění bytové situace pro rodiny
Indikátory	Počet vyčleněných bytů 2 Počet rodin, umístěných ve startovacích bytech
Rizika	Legislativa Nedostatek vhodných bytů ve městě Velká zadluženost možných nájemců a tím nenaplnění aktivity
Ošetření rizik	Dostatečná informovanost cílové skupiny Průběžné tipování vhodných bytů pro realizaci aktivity Realizace poradenství pro cílové skupiny

Priorita R4 Rodinné poradenství

Zdůvodnění

Jedná se o novou aktivitu v rámci zpracovaného SPRSS. Na základě výstupů z dotazníků a práce v pracovní skupině vyplynula potřeba rodinného poradenství, které by bylo zaměřeno jak na rodinnou terapii, tak mediaci a případně tzv. asistované kontakty. Asistovaný kontakt je asistence při předávání dítěte jednomu z rodičů. Velmi často se stává, že rodiče po rozchodu nejsou schopni spolu komunikovat bez emocí a primárně tím trpí dítě. Rodinná mediace je potom pomoc rodičům, kteří nejsou schopni se mezi sebou domluvit např. při přiznání péče o dítě, různí se zásadním způsobem ve výchově dítěte a opět je dítě tím, kdož se stává rukojmím rodičů.

Rodinná terapie pak pomáhá rodičům se samotným rodičovstvím, které pro mnohé není přirození a často se neorientují sami v sobě, natož aby byli dobrými a spolehlivými rodiči. V rámci podpory rodičovských kompetencí služba realizuje také **asistované kontakty** mezi rodiči a dětmi v rámci samostatného projektu. Asistované kontakty jsou určeny rodinám, kde se rodiče rozvádějí nebo jsou po rozvodu, společně nežijí ve společné domácnosti, dítě bydlí u jednoho z nich a druhý rodič má zájem (a právo) se se svým dítětem vídat. K asistencím se přistupuje v případě, že rodiče obtížně či vůbec nespolupracují při realizaci kontaktů a předávání dítěte nebo když dítě odmítá kontakt s jedním rodičem. Může probíhat po celou dobu kontaktu dítěte s rodičem nebo pouze při přechodu dítěte k druhému rodiči. V průběhu asistovaných kontaktů sociální pracovník podporuje a posiluje pozitivní vazby a snaží se odhalovat společně s rodiči příčiny problémů. Asistence při předávání nezletilých dětí mezi rodiče je aktivitou, která hájí zájmy dětí. Cílem je umožnit rodičům setkávat se se svým dítětem a pro děti vytvořit co možná nejklidnější a nejméně zatěžující způsob přechodu mezi rodiči.

Služba Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi nabízí rodinám také mediaci. Cílem **mediace** je zprostředkovat komunikaci mezi rodiči, pomoci jim formulovat jejich zájmy a potřeby a nalézt vzájemně přijatelné řešení jejich sporu či konfliktních situací. Je-li mediace úspěšná, oba rodiče odcházejí s výsledkem – s dohodou, u níž se plně podílely na tvorbě a obsahu a která plně respektuje jejich zájmy a potřeby a je odrazem jejich požadavků. Nejčastějším tématem mediace mezi rodiči je úprava péče o nezletilé dítě, doba kontaktu rodiče s dítětem, předávání informací o péči o dítě apod. Tato služba je zpoplatněna (v současnosti 200,- Kč za 1 hodinu mediace)

Priorita R4	
Rodinné poradenství	
4.1. Rodinná terapie	
4.2. Rodinná mediace	
4.3. Asistované kontakty	
Opatření 4.1.1.	Zajištění rodinné terapie rodinám, které potřebují pomoc s rodičovstvím
Opatření 4.2.1.	Zajištění mediačních aktivit pro rozvedené rodiče, či rodiče před rozvodem (určení péče o děti, výchova apod..)
Opatření 4.3.1.	Zajištění asistovaných kontaktů pro rozvedené rodiče v rámci předávání dětí
Realizátoři	ORP Hlučín, Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s., další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Nová
Zahájení realizace	2019
Finanční zdroje	Město Hlučín, platby klientů
Finanční náklady	
Dopady	Zlepšení situace rodičů v oblasti rodičovství Zlepšení situace dětí rozvedených rodičů Zlepšení situace rozvedených rodičů
Indikátory	Počet provedených terapií Počet provedených asistencí Počet provedených mediací
Rizika	Nedostatek odborného personálu Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Vyškolení vlastních mediátorů Dostatečná motivace cílové skupiny

Priorita R5 Volnočasové aktivity pro děti a mládež

Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež je velmi důležitá, a to nejen pro smysluplné vyplnění volného času, ale také jako jeden z předpokladů pro prevenci kriminality.

Priorita R5	
Volnočasové aktivity pro děti a mládež	
Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež	
Realizátoři	Příspěvkové organizace města a neziskové organizace
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, MSK, MŠMT, MVČR, dary, dotace, vstupné, zápisné
Dopady	Zajištění volnočasových aktivit, zlepšení kvalitního trávení volného času, prevence kriminality atd.
Indikátory	Počet osob, účastnících se aktivit Počet akcí Počet realizátorů akcí
Rizika	Příliš mnoho aktivit pro cílové skupiny Aktivity neodpovídající určité věkové skupině Nedostatek finančních prostředků
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Aktivity zaměřené na konkrétní cílové skupiny Plán aktivit jednotlivých realizátorů

Osoby ohrožené sociálním vyloučením a prevence kriminality

Popis cílové skupiny

Cílová skupina se týká osob, skupiny osob nebo místního společenství s nedostatečnou účastí na životě celé společnosti vlivem různých faktorů.

Fakticky znamená život:

- v chudobě
- bez účasti na trhu práce
- bez účasti na systematickém vzdělávání u mladých lidí
- bez přiměřeného bydlení
- bez dostatečného příjmu
- obvykle v izolaci nebo v malé skupině podobně deprivovaných lidí pohybujících se na okraji společnosti

Hovoříme o sociálním vyloučení, které může mít různou úroveň a měnit se v čase. Má-li člověk dlouhodobý pocit, že nemá ve společnosti místo, stává se osobou v tíživé životní situaci, upadá do chronického stresu.

Osobami či skupinou osob v tíživé životní situaci s ohledem na uvedené příčiny sociálního vyloučení mohou být:

- rodiče samoživitelé
- osoby s nízkou kvalifikací
- osoby bez dostatečného příjmu
- příslušníci romské menšiny
- osoby se zdravotním postižením
- osoby nezaměstnané, především dlouhodobě nezaměstnané
- osoby, které trpí kumulací několika znevýhodňujících faktorů (např. mladiství s nízkou úrovní kvalifikace, osoby nad 50 let bez možnosti zaměstnání)
- osoby vracející se z výkonu trestu odnětí svobody nebo z ústavní výchovy
- osoby bez přiměřeného bydlení
- osoby žijící v izolaci
- osoby žijící na pokraji společnosti
- osoby závislé na návykových látkách a další

Společným faktorem je u většiny vyjmenovaných osob nebo skupiny osob:

- nízká úroveň dosaženého vzdělání a úroveň dosažené kvalifikace obecně
- nesoulad nabízené a požadované kvalifikace uchazečů o zaměstnání či absolventů škol
- nedostatečná motivace osob k rekvalifikaci a k profesní mobilitě
- nedostatečné nabytí pracovních návyků a ztráta profesních předpokladů

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Existence současných sociálních služeb Dostatečná podpora města Existence neformálních spolků Spolupráce s neformálními spolkami – informovanost	Vznik rodinného poradenství, Mediace Nedostatečná informovanost ohledně služeb Snižující se věk a zvyšující se počet dětí na ulici
Příležitosti	Ohrožení
	Změna politického vedení města

Na základě jednání PS a výstupů z analytické části byly navrženy tyto priority:

Sociální služby

Priorita O1 Azylový dům

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- poskytnutí ubytování
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Priorita O1 Azylový dům	
Podpora azyllového domu	
Opatření 1.1.	Podpora provozu azyllového domu pro muže opouštějící nápravné zařízení a další muže bez domova
Realizátoři	Nová šance, ORP Hlučín, a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, MPSV, dary
Dopady	Zajištění ubytování pro muže, opouštějící nápravné zařízení Zlepšení sociální situace mužů, opouštějících nápravné zařízení, Zajištění ubytování pro jednotlivce
Indikátory	Počet klientů využívajících službu (20 lůžek)
Rizika	Nedostatek finančních prostředků Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Dostatečná propagace služby preventivně (před odchodem z nápravného zařízení) Spolupráce s mediační a probační službou

Priorita O2 Terénní programy

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Priorita O2 Terénní programy	
Podpora terénního programu	
Realizátoři	Renarkon, o.p.s. a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Město Hlučín, MPSV, MSK, MŠMT, dary
Dopady	Zajištění prevence užívání návykových látek Podchycení uživatelů návykových látek Zvýšení bezpečnosti občanů díky terénní službě (sběr injekčních stříkaček apod.)
Indikátory	Počet klientů využívajících službu Počet provedených intervencí
Rizika	Nedostatek finančních prostředků Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování Cílená propagace služby

Priorita O3 Sociální rehabilitace

Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb.

Služba poskytovaná formou terénních nebo ambulantních služeb obsahuje tyto základní činnosti:

- nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Služba poskytovaná formou pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb obsahuje vedle základních činností, obsažených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- poskytnutí ubytování
- poskytnutí stravy
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

Službu zajišťuje zařízení Služby Dobrého Pastýře jako startovací byty pro matky s dětmi, oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi osoby bez přístřeší a osoby v krizi.

Priorita O2	
Sociální rehabilitace	
Podpora sociální rehabilitace	
Realizátoři	Služby Dobrého Pastýře, další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	ORP Hlučín, MPSV, MSK, MŠMT, dary
Dopady	Zlepšení situace osob potřebujících sociální rehabilitaci
Indikátory	Počet klientů využívajících službu Počet provedených intervencí
Rizika	Nedostatek finančních prostředků
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

Návazné aktivity

Priorita O3 Preventivní programy na školách

Preventivní programy na školách probíhají průběžně. Je však zřejmé, že je nezbytné nejen je stále rozšiřovat o nová téma, ale také je inovovat a zvýšit jejich interaktivní charakter.

Priorita O3 Preventivní programy na školách	
3.1. Analýza stávajících preventivních programů	
3.2. Realizace interaktivních preventivních programů	
Opatření 3.1.	Zpracování analýzy stávajících preventivních programů pro zjištění jejich úspěšnosti a dopadů na cílové skupiny
Opatření 3.2.	Oslovení poskytovatelů preventivních programů realizovaných interaktivní formou pro zvýšení dopadu (např. využití klientů Renarkon, o.p.s.)
Realizátoři	Město Hlučín, Renarkon, o.p.s., další poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Město Hlučín, MPSV, dary, MSK
Dopady	Zlepšení prezentace dopadů rizikového chování mládeže Prevence kriminality mládeže
Indikátory	Počet uskutečněných přednášek Počet účastníků akcí
Rizika	Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Cílená propagace

Priorita O4 Aktivity pro osoby bez přístřeší

Cílem této priorit je zajistit základní hygienickou pomoc a zajištění výdaje šatstva pro osoby bez přístřeší. Dojde tak ke snížení dopadů bezdomovectví na širší veřejnost.

Priorita O4	
Aktivity pro osoby bez přístřeší	
4.1. Zajištění hygienické pomoci a výdeje šatstva	
Opatření 4.1.1.	Zajištění hygienické pomoci a výdeje šatstva pro osoby bez přístřeší
Realizátoři	charita Hlučín, město Hlučín, další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Město Hlučín, MPSV, dary, MSK
Dopady	Zlepšení situace osob bez přístřeší Snížení dopadů bezdomovectví
Indikátory	Počet klientů (2-4 pravidelní)
Rizika	Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Cílená propagace

Průřezové aktivity

Priorita P1 Osobní asistence

Charakteristika

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.

Služba obsahuje zejména tyto základní činnosti:

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně
- pomoc při zajištění stravy
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- pomoc při uplatňování práv, opravněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Zdůvodnění

Osobní asistence je rovněž službou, kterou jako potřebnou označili občané na základě anketního šetření a byla potvrzena pracovní skupinou.

Osobní asistence je další ze služeb, která podporuje důstojný život klienta v jeho domácím prostředí.

Priorita P1 Osobní asistence	
Opatření	Podpora a rozvoj osobní asistence
Realizátoři	Charita Hlučín a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Moravskoslezský kraj, MPSV, ORP Hlučín, platby klientů
Dopady	Zajištění pomoci osobám v péči o vlastní osobu Zlepšení situace osob se zdravotním či jiným postižením Zlepšení situace pečovatelů o osoby se zdravotním či jiným postižením
Indikátory	Počet klientů služby Počet klient/hodin
Rizika	Nezařazení do sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje
Ošetření rizik	Zakotvení v komunitním plánu sociálních služeb ORP Hlučín

Priorita P2 Odlehčovací služba

Zdůvodnění

Odlehčovací služba je v současné době poskytována v Domově pod Vinnou Horou a nadále bude tamtéž realizována.

Na základě jednání PS a výstupů dotazníků vznikne odlehčovací služba k 1. 1. 2019 také jako terénní odlehčovací služba.

Bude určena osobám v terminálním stádiu nevyléčitelného onemocnění s ukončenou kurativní léčbou (od 19 let výše)

Zdůvodnění:

24 hodinová péče o nevyléčitelně nemocného v terminálním stádiu nemoci je pro pečující vysoko zátěžová a vyčerpávající. Aby bylo možné zvládnout péči až do konce doma, je nutné, aby měli pečující možnost oddechu, prostor pro nabráni sil či pro vyřízení si svých osobních záležitostí. Mobilní hospic Ondrášek tímto reaguje na potřeby pečujících a tím předchází syndromu vyhoření u pečujících či nedostatek sil při péči o osobu blízkou. O tuto službu projevilo zájem i Statutární město Ostrava, které ji zařadilo do své sítě. Vzhledem k tomu, že MHO působí v dosahu 30 km, může být služba dostupná i pro občany Hlučínska.

Priorita P2	
Odlehčovací služba	
2.1. Podpora odlehčovací služby v Domově pod Vinnou Horou	
2.2. Vznik terénní odlehčovací služby	
2.3. Podpora realizace služby	
Opatření 2.1.	Stálá podpora odlehčovací služby v Domově pod Vinnou Horou
Opatření 2.2.	Výběr poskytovatele služby
Opatření 2.2.	Realizace terénní odlehčovací služby pro zlepšení situace rodin pečujících o občany v terminálním stádiu nemoci
Realizátoři	Vybraný poskytovatel (např. Mobilní hospic Ondrášek)
Nová nebo stávající	Nová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Moravskoslezský kraj, MPSV, platby klientů, ORP Hlučín
Dopady	Zlepšení situace pečovatelů o zdravotně postižené občany
Indikátory	Počet klientů služby Počet klient/hodin
Rizika	Nezařazení do sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje
Ošetření rizik	Zakotvení v komunitním plánu sociálních služeb ORP Hlučín

Související aktivity

Priorita P3 Informovanost

Informovanost občanů je velmi důležitou součástí komunitního plánování. Je zapotřebí informovat o službách, které jsou v ORP realizovány, a stejně tak o poskytovatelích a souvisejících aktivitách.

Priorita P3	
Informovanost	
3.1. Informace v místních zpravodajích	
3.2. Využití regionální televize	
3.3. Aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit	
3.4. Cílená propagace aktivit	
Opatření 3.1.	Pravidelné informace o poskytovaných sociálních službách a souvisejících aktivitách v Hlučínských novinách Pravidelná rubrika v Hlučínských novinách Prezentace příkladů dobré praxe
Opatření 3.2.	Zpracování spotů pro TV Hlučínsko k jednotlivým službám
Opatření 3.3.	Pravidelná aktualizace katalogu sociálních služeb a souvisejících aktivit Zveřejnění katalogu na internetových stránkách města Hlučín a jednotlivých poskytovatelů a realizátorů aktivit
Opatření 3.4.	Zpracování propagačních materiálů (bannery, letáky apod.) Distribuce propagačních materiálů na místa koncentrace cílových skupin (kluby seniorů, zdravotní střediska, DDM ad.) Realizace kulatých stolů

	Realizace Dne zdraví Realizace tematických besed Využití spolupráce s ÚP ČR, kontaktní pracoviště Hlučín
Realizátoři	Města a obce ORP Hlučín Poskytovatelé služeb Realizátoři aktivit Úřad práce
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Města a obce ORP Hlučín
Dopady	Zlepšení orientace cílových skupin v jednotlivých službách a souvisejících aktivitách
Indikátory	Počet spotů Počet vytiskných a distribuovaných letáků a dalších propagačních materiálů Počet článků v Hlučínských novinách Počet tematických setkání a kulatých stolů Počet osob, účastnících se tematických setkání a kulatých stolů Aktualizovaný a prezentovaný katalog sociálních služeb a souvisejících aktivit
Rizika	Nedostatečné informace ze strany poskytovatelů a realizátorů aktivit Špatný odhad nástrojů pro oslovení konkrétních cílových skupin Změna politického vedení města
Ošetření rizik	Stálá komunikace s poskytovateli služeb a souvisejících aktivit Zpracování komunikačního plánu a jeho naplnění Stálá komunikace s jednotlivými politickými stranami (kluby)

Priorita P4 Rozvoj dobrovolnictví

Podpora rozvoje dobrovolnictví je jednou z aktivit, které mohou pomoci občanů, kteří jsou opuštění, potřebují společenský kontakt či drobné služby mimo pečovatelskou službu a osobní asistenci.

Dobrovolnictví jako takové pak napomáhá uvědomit si potřebnost pomoci někomu jinému, kdo pomoc potřebuje.

Priorita P4	
Dobrovolnictví	
4.1. Osvěta dobrovolnictví	
4.2. Zajištění dobrovolnictví	
Opatření 4.1.	Informační a osvětové aktivity pro studenty o dobrovolnictví.
Opatření 4.2.	Zjištění zájmu o dobrovolnictví Oslovení škol Zajištění školení dobrovolníků

	Mezigenerační spolupráce
Realizátoři	Města a obce ORP Hlučín Poskytovatelé služeb
Nová nebo stávající	Stávající, Nová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Město Hlučín, MPSV
Dopady	Studenti informováni o dobrovolnictví Proškolení dobrovolníci Realizovaná osvěta o dobrovolnictví
Indikátory	Počet studentů zapojených do dobrovolnictví Počet školení Počet organizací, zajišťujících dobrovolnictví Počet organizací, využívajících dobrovolnictví
Rizika	Nezájem cílové skupiny Nezájem organizací o dobrovolnictví
Ošetření rizik	Ocenění dobrovolníků Ocenění dobrovolnických organizací

Priorita P5 Bezbariérovost

Bezbariérovost je velmi důležitou součástí pohody občanů, kdy mají možnost pohybu jak v objektech, tak na komunikacích. Bezbariérovost se netýká jen občanů se zdravotním postižením, seniorů, ale také maminek s dětmi.

Priorita P5	
Bezbariérovost	
5.1. Zajištění bezbariérovosti v objektech v majetku obcí v ORP	
5.2. Zajištění bezbariérovosti na přístupových komunikacích v ORP	
Opatření 5.1.	Zajištění bezbariérovosti v objektech, které jsou v majetku obcí v ORP pro zajištění snadného přístupu občanů
Opatření 5.2.	Zajištění bezbariérovosti na přístupových komunikacích – chodníky
Realizátoři	Obce v ORP
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Obce v ORP
Dopady	Zajištěné přístupy do objektů obcí pro osoby se sníženou mobilitou Zajištěné přístupy na komunikacích pro osoby se sníženou mobilitou
Indikátory	Zajištěná bezbariérovost
Rizika	Nedostatek finančních prostředků
Ošetření rizik	Postupné řešení bezbariérovosti

Priorita P6 Právní poradna

Zdůvodnění

Stávající kapacita právní poradny je plně využita. Tím, že probíhá 1x za měsíc, někdy neumožňuje řešit aktuální problémy občanů. V některých situacích není možné otálet a je třeba ji řešit okamžitě. Cestou je určitě i specializace na jednotlivé odbornosti (zaměstnanec právo, sousedské vztahy, dědictví apod.). Současný provoz počítá s 20 minutami na klienta, což je v mnoha případech málo. Rozšířením kapacity bychom mohli více pomoci občanům v jejich těžké životní situaci. Poradna je bezplatná.

Priorita P6 Právní poradna	
Opatření	Rozvoj a podpora Právní poradny
Realizátoři	Charita Hlučín a další možní poskytovatelé, ORP Hlučín
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Město Hlučín ORP Hlučín, Moravskoslezský kraj, MVČR
Dopady	Právní poradenství občanům ORP za minimální náklady
Indikátory	Počet klientů (250 ročně)
Rizika	Nedostatečná kapacita Nedostatečné finanční prostředky
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

Priorita P7 Mobilní hospicová péče

Mobilní hospicová péče poskytuje péči lékaře, zdravotních sester, sociálního pracovníka, psychologa a duchovního v domácím prostředí.

Tým mobilního hospice společně pomáhá nemocnému kvalifikovaně zvládat bolest a další průvodní jevy terminální fáze onemocnění

- odbornou sesterskou péči 24 hod. 7 dní v týdnu
- dostupnost lékařské péče 24 hod.
- podporu a pomoc sociálního pracovníka, psychologa a duchovního pro nemocného a jeho blízké
- zaškolení pečujících členů rodiny v ošetřování nemocného

Péče je určena nevyléčitelně nemocným v závěru života (nemusí se jednat pouze o onkologicky nemocné), o které jejich blízcí mohou a chtějí celodenně pečovat doma a dále nemocným, u nichž byla ukončena aktivní léčba a byla doporučena paliativní péče.

Priorita P7 Mobilní hospicová péče	
Opatření	Podpora mobilní hospicové péče
Realizátoři	Mobilní hospic Ondrášek a další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Zdravotní pojišťovny
Dopady	Zlepšení situace rodin majících rodinného příslušníka v terminálním stádiu nemoci Zlepšení situace občanů v terminálním stádiu nemoci
Indikátory	Počet klient/hodin
Rizika	Financování Legislativa Nedostatek odborného personálu
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

Priorita P8 Potravinová pomoc

Potravinová pomoc je určena nejen osobám bez přístřeší, ale všem občanům, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a potřebují pomoci se zajištěním základních fyziologických potřeb.

Priorita P8 Potravinová pomoc	
8.1. Podpora potravinové pomoci	
Realizátoři	Potravinová banka, další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Obchodní řetězce, MSK
Finanční náklady	
Dopady	Prevence kriminality (krádeže) Uspokojení základních potřeb Celkové zlepšení situace osob ohrožených sociálním vyloučením
Indikátory	Počet lidí čerpajících pomoc
Rizika	Nezájem cílové skupiny Zneužití pomoci
Ošetření rizik	Cílená propagace služby

Priorita P9 Komunitní plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit

Komunitní plánování je nekončící proces, kdy plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit bude naopak v následujících letech ještě důležitější vzhledem k demografickému a sociálnímu vývoji ve společnosti.

Priorita P9	
Komunitní plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit	
9.1. Pravidelný monitoring plánu	
9.2. Pravidelné setkávání realizátorů KP	
9.3. Aktualizace plánu a zpracování akčního plánu	
Opatření 9.1.	Realizovat pravidelný monitoring plánu jednou ročně Zajištění informovanosti občanů o realizaci plánu viz Informovanost Zajištění předání informací o plnění plánu členům PS a ŘS
Opatření 9.2.	Zajištění workshopů realizátorů aktivit a poskytovatelů služeb k aktuálním tématům
Opatření 9.3.	Zajištění pravidelné aktualizace plánu a akčního plánu na základě provedeného monitoringu a vyhodnocení aktivit
Realizátoři	ORP Hlučín, koordinátor KP
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2018
Finanční zdroje	Město Hlučín, obce v ORP Hlučín
Dopady	Stále aktuální KP
Indikátory	4 monitoringy KP 2 zpracované akční plány 12 setkání PS 4 workshopy
Rizika	Změny ve vedení jednotlivých obcí Legislativní změny Nezájem členů PS Změny poskytovatelů
Ošetření rizik	Schválení plánu obcemi v ORP Pravidelná setkávání zástupců ORP Informace na sněmu ORP Motivace členů PS

4. Monitorování a vyhodnocování plánu

Monitorování stavu realizace a vyhodnocování plnění cílů priorit je důležité pro:

- rozhodování Řídící skupiny o dalším postupu při řízení realizace komunitního plánu,
- získání informací pro veřejnost o tom, jak se komunitní plán postupně realizuje a co je jeho přínosem.

MONITOROVÁNÍ

Monitorování probíhá průběžně.

- zda se plán daří realizovat
- zda nevznikly nové potřeby, které by bylo zapotřebí zahrnout do plánu v rámci jeho aktualizace
- zda vznikly nějaké problémy, především v oblasti financování
- zda se realizují aktivity zaměřené na informování a zapojení veřejnosti

Monitorování je rutinní sběr informací a jejich průběžná evidence. Monitoring zjednodušeně představuje pravidelné sledování aktivit s využitím kvantitativních a kvalitativních indikátorů.

V případě, že bude nezbytná aktualizace (např. aktivity, nerealizace aktivit z objektivních důvodů apod.), svolá koordinátor na základě pokynu Řídící skupiny setkání pracovních skupin.

VYHODNOCOVÁNÍ

Realizační tým organizuje pravidelně 1x ročně vyhodnocení, jehož obsahem je například:

- jak se daří naplňovat jednotlivé priority a opatření
- jak účinné jsou aktivity pro plnění cílů projektu
- jak užitečné jsou aktivity z hlediska dopadů a důsledků pro cílové skupiny
- jak jsou aktivity udržitelné do budoucna, jaká je potřeba a vůle je udržet a co je potřeba pro udržení udělat
- zda se nezměnily podmínky natolik, že je třeba přehodnotit priority

Vyhodnocování se provádí technikami a metodami srovnávání, vysvětlení, prognózování; průzkumy pomocí přímého pozorování (kontroly na místě) a dotazováním.

- Zpracování informací získaných v rámci monitoringu, které jsou následně interpretovány a formulovány k doporučení pro zlepšení efektivnosti procesu naplňování jednotlivých opatření strategií k rozvoji území v oblasti vzdělávání.
- Hodnocení přispívá k hospodárnosti při nakládání s veřejnými prostředky.

Hodnotící kritéria pro evaluaci:

- **relevance** – zhodnocení přiměřenosti s ohledem na danou problematiku
- **účinnosti** – posuzující čeho dosáhneme hodnocením, jaké faktory pozitivních nebo negativních výsledků a dopadů hodnocením dosáhneme

- **efektivita** – jaké informace hodnocením získáme, zda jsou efekty hodnocení přiměřené vstupním nákladům
- **užitečnost/udržitelnost** – zhodnocení přínosů a efektů v širším kontextu nejen s předmětem hodnocení a monitoringu, zároveň se jedná o motivační efekty a faktory ovlivňující hodnocení

Evaluace vyžaduje předchozí monitoring, stanovení jasného účelu hodnocení, relevantní nastavení a realizaci zpětné vazby.

Základní charakteristiky monitorování a evaluace (viz Metodický pokyn pro evaluace v programovém období 2014–2020, MMR, verze 3, červenec 2014 – upraveno)

MONITOROVÁNÍ	EVALUACE
Využívá monitorovací indikátory	Využívá hodnoticí otázky
Je kontinuální nebo periodické	Je prováděna periodicky, ve specifickém čase
Používá kvantitativní metody	Používá kvantitativní i kvalitativní metody
Nezjišťuje kauzální vztahy	Zjišťuje kauzální vztahy , provádí zkoumání v širších vazbách
Pracuje s předem stanovenými cíli, plánovanými hodnotami a shromažďuje data o jejich plnění	V rámci evaluace je posuzována také platnost, reálnost, dosažitelnost a relevance předem stanovených cílů a indikátorů
Posuzuje průběh intervence na základě stanovených věcných a finančních ukazatelů	Využívá monitoring jako jeden ze zdrojů dat a informací, se kterými však dále pracuje a vyvozuje z nich závěry a doporučení
Finanční monitoring sleduje plnění finančních ukazatelů, věcný monitoring sleduje plnění hodnot indikátorů	Zabývá se širokým spektrem otázek a využívá různé zdroje dat a informací, jednak monitoring, ale i další zdroje (statistika, vlastní šetření atd.)
Průběžně sleduje plnění finančních i věcných indikátorů , které jsou stanoveny, a vypracovává pravidelné zprávy	Vyhodnocuje systém implementace a případně navrhuje řešení problémů a odstraňování překážek, hodnotí dosahování cílů strategie, a to i ve vztahu k širšímu prostředí, zjišťuje důvody pro (ne)plnění cílů
Zaměřuje se na plánované výsledky a milníky	Identifikuje plánované i neplánované efekty v širších souvislostech
Je zpravidla realizován jako součást řízení strategie	Je zpravidla realizována externími nezávislými evaluátory

Základním nedostatkem při uskutečňování obou procesů, způsobujícím jejich znehodnocení, je ad hoc konání – tedy nekoncepčnost, nepřipravenost celého přístupu.

Oba procesy (monitoring i evaluace) jsou úzce provázány, vzájemně se doplňují a vždy se musí připravovat v interakci od samého začátku.

Poděkování

Děkujeme všem, kdož se aktivně podíleli na přípravě tohoto dokumentu. Tedy nejen všem členům pracovních skupin, jejichž podíl byl zcela zásadní, ale také vedení jednotlivých obcí v ORP a v neposlední řadě občanům, bez jejichž názorů by komunitní plánování nebylo komunitním plánováním.

Příloha č. 1 Seznam poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit na Hlučínsku a okolí

Organizace, poskytované služby	Kontakty
Charita Hlučín, církevní právnická osoba	Adresa: U Bašty 275/3, 748 01 Hlučín Telefon: 595 043 275
Pečovatelská služba Osobní asistence Sociálně terapeutická dílna Domov pro seniory (Ludgeřovice, Charitní domov sv. Mikuláše, t.č. 595 020 562, 603 501 993) Zprostředkování bezplatného právního poradenství	
Domov pod Vinnou horou	Adresa: Dlouhoveská 1915/91, 748 01 Hlučín Telefon: 595 020 571
Domov pro seniory Domov se zvláštním režimem	
Fontána, příspěvková organizace	Adresa: Celní 3, 748 01 Hlučín Telefon: 595 020 187
Domov pro osoby se zdravotním postižením Chráněné bydlení	
Dětská rehabilitace, příspěvková organizace	Adresa: Hluboká 1117/23, 748 01 Hlučín Telefon: 595 041 458
Denní stacionář (děti do 7 let)	
Dům sv. Eufrasie	Adresa: Markvartovická 20/22, 747 14 Ludgeřovice Telefon: 595 052 494, 731 534 030
Azylový dům pro matky s dětmi Sociální rehabilitace	
Nová šance, z.s.	Adresa: Podsedliště 73/415, 711 00 Ostrava – Koblov Telefon: 731 265 982
Postvězeňská péče (resocializace) Azylový dům Dobrovolnická činnost Umožnění výkonu trestu obecně prospěšných prací v areálu sdružení	
Renarkon, o.p.s.	Adresa: Mariánskohorská 1328/29, 702 00 Ostrava

	Telefon: 596 612 529
Terénní programy Kontaktní centra Terapeutická komunita Dům na půl cesty Odborné sociální poradenství	
Elim Opava, o.p.s.	Rolnická Opava-Kateřinky Telefon: 553 653 239
21a	
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Na Hraně Krizové centrum Odborné sociální poradenství Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
Centrum psychologické pomoci	Adresa: Pekařská 4, 746 01 Opava Telefon: 553 612 501
Psychologické poradenství Sociální poradenství Náhradní rodinná péče Osvětové a preventivní aktivity	
Poradna pro náhradní rodinnou péči	Adresa: Kratochvílova 7, 702 00 Moravská Ostrava Telefon: 556 115 943-6
Centrum sociálních služeb Ostrava – Rodinná poradna	Adresa: Jahnova 867/12, 709 00 Ostrava Telefon: 599 455 121
MATANA Krnov, raná péče	Adresa: Hlubčická 9, 749 01 Krnov Telefon: 731 191 868
Poskytování podpory a provázení rodinám či jejím jednotlivým členům při zvládání náročných životních situacích, rodiny s dětmi do 7 let věku	
Dětská rehabilitace (denní stacionář)	Adresa: Hluboká 1117/23, Hlučín Telefon: 595 041 458
Poskytování fyzioterapie pro osoby s kombinovaným postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením ve věku 1-7 let.	
Centrum sociálně rehabilitačních služeb Hlučín	Adresa: Dlouhoveská 17, Hlučín Telefon: 556 607 800, 724 149 070, 777 446 527

Sociální rehabilitace pro dospělé osoby s tělesným postižením a senioři s tělesným postižením.	
Služby Dobrého pastýře (startovací byty)	Adresa: Markvartovická 20/22, Ludgeřovice Telefon: 595 052 494, 731 534 030
Sociální rehabilitace. Volnočasové aktivity pro děti, doučování dětí, pracovní terapie pro matky, pastorační činnost, jednorázové aktivity	
Azylové domy	
Raná péče Centrum pro dětský sluch Tamtam	Adresa: Jungmannova 25, Olomouc Telefon: 739 642 677
Služba je poskytována rodinám s dětmi se sluchovým postižením od 0 do 7 let.	
Tamtam, o.p.s. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Adresa: Repinova 19, Ostrava Telefon: 734 752 900
Služby pro rodiny s dětmi se sluchovým postižením ve věku od 0 do 8 let.	
Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, o.p.s.	Adresa: 28. října 286/10, Ostrava Telefon: 730 542 933
Obecně prospěšné akce pro osoby se sluchovým postižením (besedy, kurzy, dětské tábory)	
Centrum sociálních služeb Hrabyně	Adresa: Hrabyně 3 Telefon: 734 149 070
Domov pro osoby se zdravotním postižením, odlehčovací sužba pro dospělé osoby s tělesným postižením a seniory s tělesným postižením.	

Příloha č. 2 Zdroje financování

Moravskoslezský kraj

Sociální oblast

https://www.msk.cz/verejna_sprava/granty_soc_oblast.html

Zdravotnictví

Dotační program na podporu hospicové péče

https://www.msk.cz/cz/verejna_sprava/dotacni-program-na-podporu-hospicove-pece-na-rok-2018-101503/

Prevence rizikového chování

https://www.msk.cz/verejna_sprava/granty_prevence.html

MVČR

Program prevence kriminality na místní úrovni

Program prevence sociálně patologických jevů

<http://www.mvcr.cz/clanek/narodni-dotacni-titul-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

MŠMT

Programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování v období 2013-2018

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/programy-ministerstva-skolstvi-mlaedeze-a-tefovychovy-pro>

MZ

Národní program zdraví - projekty podpory zdraví

https://www.mzcr.cz/obsah/narodni-program-zdravi-projekty-podpory-zdravi-pro-rok-2018_3736_1.html

Evropské fondy

www.esfcr.cz

Soukromé zdroje

Konto Bariéry

<http://www.kontobariery.cz/Projekty/Konto-Bariery/Potrebujipomoci.aspx>

Nadace Divoké husy

<http://www.divokehusy.cz/nase-pomoc>

Nadace ČEZ

Nadace ČEZ vyhlašuje grantové řízení Oranžové hřiště

<http://www.nadacecez.cz/cs/vyhlasovana-grantova-rizeni/oranzove-hriste.html>

Podpora regionů

<http://www.nadacecez.cz/edee/content/file-other/nadace/granty/podpora-regionu-2015/podminky-grantoveho-rizeni-podpora-regionu.pdf>

Seznam použitých zkratek

DDM	Dům dětí a mládeže
EU	evropská unie
KP	komunitní plán
KPSS	komunitní plánování sociálních služeb
KÚ MSK	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
MC	mateřské centrum
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PS	pracovní skupina
RÚ	rehabilitační ústav
RVKPP	Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
ŘS	řídící skupina
SAS	sociálně aktivizační služba
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SK	sportovní klub
ZUŠ	základní umělecká škola